26 ŞUBAT 1980 SALI 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

ESEL MOBİL aldatmacası 5. sayfada

KAPICILAR beton yığınlarında unutulmuş emekçiler yarın 8. sayfada

Maliyeti 150 lira olan tütüne 130 lira başfiyat verildi

Hükümet tütün üreticisini ölüme itti

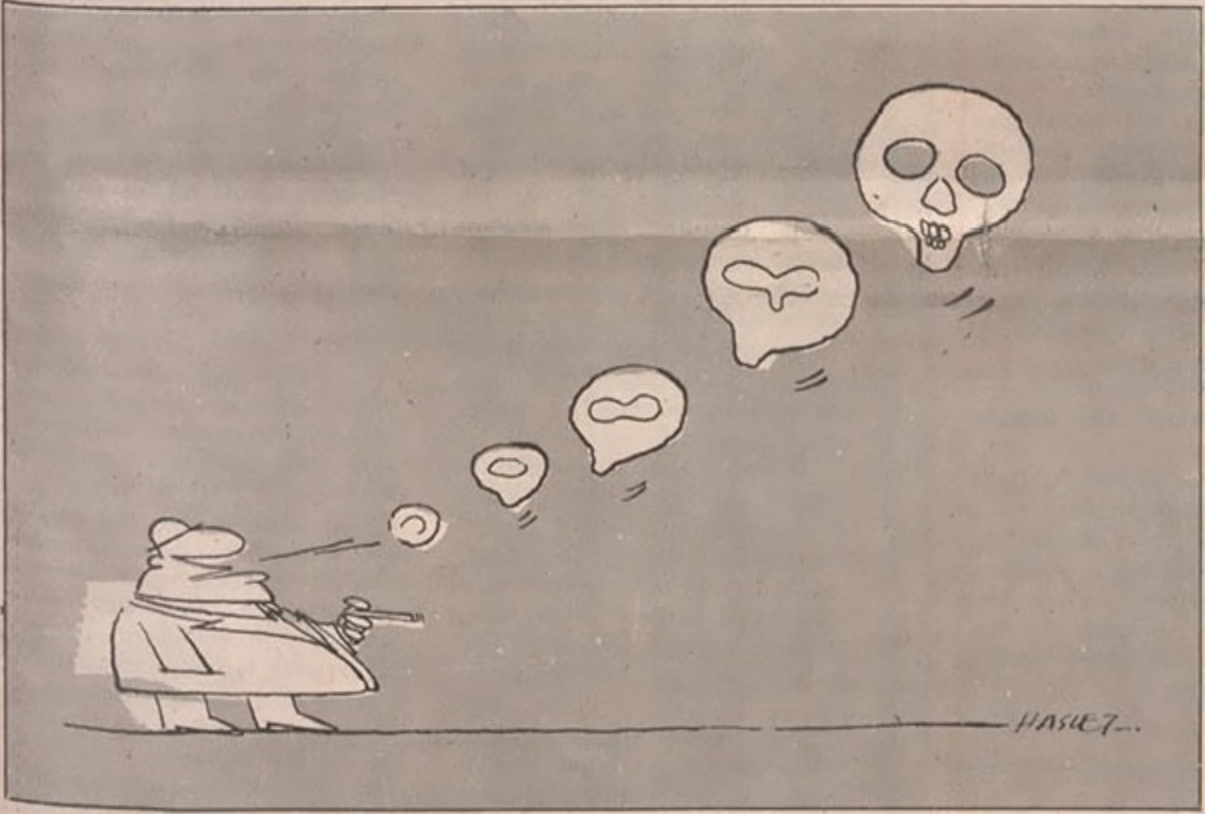
Bir kilo tütün en az 200 lira olmalıydı

● TEKEL'e tütün destekleme alımı için sağlanan kredi olanağı bu yılki rekoltenin tamamını satın almaya yetmeyecek

TALEPLER KULAK ARDI EDİLDİ

- Baş fiyat yerine taban fiyat uygulaması getirilmeli
- Devletin destekleme alımları tütün emekçilerinin çıkarlarını korumalı
- Tekel üreticinin elindeki tütünün tamamını almalı, tütün paralarını zamanında ödemeli
- "Su Çürüğü" adı altında fire düşürülmesi kaldırılmalı
- Tütün randımanını belirleyen "mübayaa komisyonu"na Tekel eksperlerininyanısıra tütün üreticileri de alınmalı
- Mübayaa sırasında üreticilere yönelik baskı uygulamalarına son verilmeli, halk düşmanı eksperler görevden alınmalı
- Devlet Bankaları tütün tüccarlarına değil, üreticilere düşük faizle kredi vermeli
- Tüccarın devletin fiyat açıklamasından önce piyasaya girmesi önlenmeli

HABER MERKEZİ

Bir kilogram tütünün maliyeti 150 lirayı bulurken Ege Ekici Tütün Piyasası 130 lira başfiyat verilerek Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak tarafından dün açıldı. Tütüne 130 lira baş fiyat verilmesi, üreticinin "ölüme itilmesi" olarak nitelenirken, üreticiler başfiyat yerine taban fiyat uygulamasının getirilmesini istediler. Öte yandan Tekel'e tütün destekleme alımı için sağlanan kredi olanağının bu yılki rekoltenin tamamını satın almaya yetmediği bildirildi.

MALİYET 150 LİRA

Bir kilogram tütün, tarla kirası, dikim yerinin hazırlanması, fide yetiştirme, gübreleme, çapalama, sulama, kırma, düzme, demet yapma ve diğer girdiler ile birlikte üreticiye yaklaşık 150 liraya malolmaktadır. Yapılan hesaplamaya göre, bir dekarlık tarlada 90 kilogram tütün alınabilmekte, 90 kilogram tütün için de 15 bin lira dolayında masraf yapılmaktadır.

PİYASA AÇILDI

Ege Ekici Tütün Piyasası dün Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak tarafından 130 lira baş fiyat verilerek açıldı. Başfiyat, devlet tarafından tütüne verilen en yüksek fiyattır.

Çakmak tütün piyasasını açarken yaptığı konuşmada, geçen yıla (Devamı 7. Sayfada)

1Kg TÜTÜNÜN MALİYETİ

Kalem	Tutar
Tarla kirası	1.000.-TL
Dikim yerinin hazırlanması	1.000.-TL
Fide yetiştirimi	700.-TL
Dikim	1.000.-TL
Gübreleme	500.-TL
Çapalama	800.-TL
Sulama	200.-TL
Hastalıklı alt ellerin toplanması ilaçlama	1.000.-TL
Kırma, dizme ve demet yapma	4.500.-TL
Denkleme	480.-TL
Malzeme alımları ve ambar bakımı	600.-TL
Masrafların faiz karşılığı % 15	1.700.-TL
Bir dekar masraf toplamı	13.480.-TL
Bir dekardan elde edilen tütün miktarı	90 Kg
BİR KG TÜTÜNÜN MALİYETİ	150.-TL

HABERİN İÇİNDEN

Anlaşıldı, tütün üreticileri de "devlet düşmanı" ve "terörist"miş...

Ege Ekici Tütün Piyasası dün açıldı. Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak, baş fiyatı 130.– TL olarak açıkladı. Üreticiler, bir kg. tütünün kendilerine 150 TL.'sına mal olduğunu açıklayarak ölüme ve açlığa terkedildiklerini belirtmektedirler.

Tekel Bakanı, geçen piyasa döneminde CHP hükümetinin 70 TL. olarak saptadığı baş fiyatı, kendilerinin %86 oranında arttırdığını iddia etmektedir. Üreticiler ise; haklı olarak ve herkesin bildiği gibi geçen piyasa döneminden bu yana her şeye %200'ü aşan oranda zam yapıldığını söylemektedirler.

Bu gerçek, karşısında binlerce üreticinin geçimlerini nasıl sürdürecekleri merak konu- (Devamı 7. Sayfada)

Grevdeki işyeri sayısı 8'e ulaştı

TEKSTİL Sendikası'nın grevi yaygınlaşıyor

● Gümüşsuyu Halı ile Keten-Kendir Fabrikalarında 755 işçi dün sabah greve başladı

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın 5 gün önce 6 işyerinde başlattığı grevlere dün sabah, Çerkezköy'de kurulu Gümüşsuyu Halıları Fabrikası'nda çalışan 55 işçi ve İstanbul Anadolu Şubesi'ne bağlı Keten Kendir işyerinde 200 işçi daha katılarak işyeri sayısı 8'e işçi sayısının da 3000'e ulaştığı açıklandı.

Bilindiği gibi bir süre önce Tekstil Sendikası İstanbul, Edirne, Bursa, İzmir, Adana ve Çerkezköy'de kurulu 30 bini aşkın işçiyi kapsayan 77 işyerinde aldığı grev kararı İstanbul'da Kazlı Çeşme'de kurulu İleri Mensucat, Topkapı'da kurulu Muhteşem Kot, Beyoğlu'nda kurulu, Serper Çorap, Yedikule'de kurulu Öntel, Osmanbey'de kurulu Neyir ve Halkalı'da kurulu Edip İplik Fabrikası'nda greve başlamıştı.

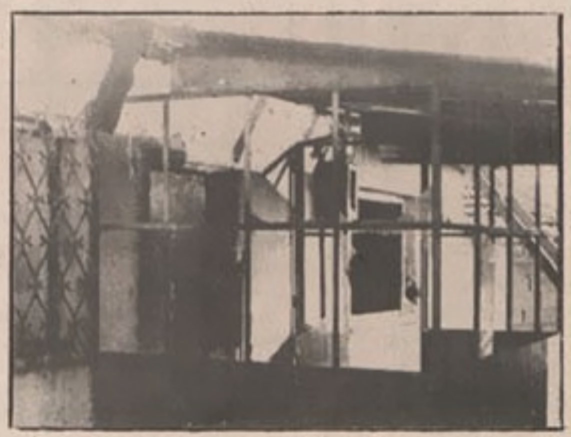
Tekstil Sendikası'nın başlattığı grevlere dün sabah Gümüşsuyu Halıları ve Keten Kendir Fabrikası'nın eklenmesiyle iş gücü sayısı 8'e yükselirken işçi sayısı da 3000'e çıktı.

Bilindiği gibi halen grevde olan bu sekiz fabrikanın bir kısmında daha önce direniş yapılmak- (Devamı 7. Sayfada)

ÖNCE YAĞMALIYORLAR, SONRA DA YAKIYORLAR

Keçiören Yeşiltepe Mahallesi'nde Almanya'da işçi olarak çalışan Hüseyin Çelebi ve iki ailenin daha eşyaları bulunan ev, faşistler tarafından yağmalandıktan sonra yakılarak bu hale getirildi.

Faşistler, bölgedeki etkinliklerini arttırmak, kendilerinden olmayan ve haraç vermeyen aileleri göçe zorlamak için önce yağmalıyorlar sonra yakıyorlar. İşte yağmalanan ve yakılan evlerden biri.

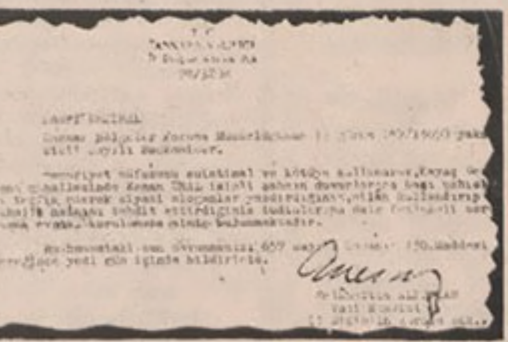
Faşistler Ankara'da gecekondu halkını göçe zorluyor

● Ankara Valiliği İl Disiplin Kurulu, fasistlere yardımcı olduğu gerekçesiyle Başkomiser Bahri Demirel'den savunmasını istedi

ANKARA (DEMOKRAT)

Gecekondu semtlerinde faşist güçlerin saldırıları gün geçtikçe yoğunlaşıyor. Yozgat ve Tokat gibi illerle, öğrenci yurtlarından getirilen militanların oluşturduğu faşist gruplar, üst üste düzenledikleri saldırılarla halkı göçe zorluyorlar. Faşist saldırganlar kendilerinden olmayan veya isteklerini yerine getirmeyen ailelerin evlerini önce yağmalıyorlar, sonra da yakıyorlar. Saldırganlar, yağmalayamadıkları, yakamadıkları ev ve dükkanları kurşun yağmuruna tutuyorlar ve bombalıyorlar.

Gecekondu bölgelerindeki etkinlik alanlarını genişletmek amacıyla faşist saldırganların Ye- (Devamı 7. Sayfada)

Ankara Valiliği İl Disiplin Kurulu'nun Şentepe Karakolu Başkomiseri Bahri Demirel'den savunma isteyen yazısı.

Keçiören Yeşiltepe'de faşistlerce yağmalanan ve yakılan evin sağlam hiç bir eşyası kalmadı. Eşyaların yangından sonraki durumu görülüyor.

Akdeniz Gübre Sanayii'ndeki grev ve lokavt 60 gün daha ertelendi

ANKARA (AA)

Bakanlar Kurulu, Akdeniz Gübre Sanayii Anonim Şirketi'nin Mersin'de kurulu suni gübre fabrikaları ve Ankara İrtibat Bürosu işyerlerinde Petrol-İş Sendikası'nca alınmış bulunan grev kararı ile işverence alınan lokavt kararı uygulamalarını geciktirme süresini 60 gün daha uzattı.

Bakanlar Kurulu'nun grev ve lokavt uygulamalarını iki ay daha ertelemesine ilişkin kararı, Resmi Gazete'de yayınlandı. Grev ve lokavt daha önce de 30 gün ertelenmişti.

Çukobirlik'ten 80 işçi çıkarıldı

ADANA (DEMOKRAT)

Çukobirlik'e bağlı işyerlerinden 80 işçinin çıkarıldığı açıklandı. İşçi çıkarımı ve yeni yönetimin tavrını açıklayan bir genelge tüm Çukobirlik birimlerinde dağıtıldı.

DİSK İkinci Bölge Temsilcisi Yusuf Yürekli, Çukobirlik işvereniyle görüştükten sonra yaptığı açıklamada "İşveren tüm Çukobirlik işyerlerinden sadece 80 mevsimlik işçi çıkarılacağına dair teminat vermiştir" dedi.

Öte yandan Adana'da sendikal çevrelerde bu olay 2 bin 700 işçinin işten çıkarılmasıyla ilgili 22 Şubat 1980 tarih ve 130/4/1608 sayılı genelgenin uygulamaya konulmasının bir ilk adımı olarak nitelendi.

İstanbul Zeytinburnu'nda iki devrimci öldürüldü

Malatya'da CHP'li bir avukat kendisini öldürmek isteyen faşistlerden birini öldürdü

- Ankara'da faşistler bir işçiyi öldürdüler.
- Ünye'de bir polis öldürüldü, 300 kişi gözaltına alındı
- Şırnak Belediye Başkanı gözaltına alındı

(HABERİ 5. SAYFADA)

SSK Ankara Hastanesi'nde ihtisas yapan doktorlar da sürülüyor

ANKARA (DEMOKRAT)

SSK Ankara Hastanesi'nde ihtisas sürelerinin bitmesine kısa bir süre kalan iki doktorun başka bir hastaneye atanması, doktorlar ve sağlık emekçileri tarafından tepkiyle karşılandı.

Devrimci Sağlık-İş ve (Devamı 7. Sayfada)

Faşist katillerce kocaları, evlatları, kardeşleri öldürülen kadınlar İstanbul Tabib Odası'nda dün basına yaptıkları ortak açıklamada; "Devlet varlığını kanıtlaması için olayların üzerine giderek katilleri yakalamalıdır" dediler.
FOTOĞRAF: CENGİZHAN GÜNGÖR

Aralarında faşistlerce öldürülen Prof. Tütengil'in eşinin de bulunduğu kadınlar açıklama yaptı.

"Faşist tehlike kapıdadır"

(HABERİ 7. SAYFADA)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Ölme eşeğim, ölme...

Hüseyin Karakaş 20 yaşındaydı. Ve asla 21 yaşında olmayacaktı. Ama O, Kahramanmaraş olaylarının yıldönümünde, çalıştığı Ankara Hacettepe Tıp Fakültesinde, bildiri dağıtırken bunu bilmiyordu. Bir çağ dışı olayın protestosuna katılırken, bir benzerinin konusu ve ölü kahramanı olacağından da haberi yoktu.

Olsun olmasın, Hüseyin Karakaş 24.12.1979 günü bildiri dağıtmak gerekçesiyle, gözaltına alındı. Fakültenin karakolundan başlayarak, karakolları, Toplum Polisini, Emniyet Müdürlüğünü, hastaneleri dolaştı ve Ankara Numune Hastanesi Morgunda kalakaldı. Orası, bu kısacık –ama dipdiri bir yaşamı yitirmeye yeterli– yolculukta son duraktı.

Hüseyin Karakaş'ın öyküsü, kamuoyunun ve Demokrat okurlarının yabancısı değil. Nimet Arzık Aydınlık'ta, Uğur Mumcu Cumhuriyet'te ve Turhan Temuçin Demokrat'ta, yineleye yineleye, kaç kez yazdılar. Hâlâ da, basınımızın bu üç dürüst kalemi, konunun ardını bırakmadılar. Yeni yeni bilgilerle Hüseyin Karakaş'ın ölümünü, sorumlularını gün ışığına çıkarmaya çalışıyorlar. Bildiğiniz gibi, Hüseyin Karakaş olayı, ölüm haberinin hemen ardından, bu sütunda da ele alındı.

Hüseyin Karakaş olayı yıllardan beri yurdun her köşesinde yer alan yüzlerce olayın tipik bir örneğidir: Akıl almaz bir aldırmazlık, yasa dışılık, şiddet, saldırganlık atmosferinde sorguda, işkencede, çoğu gencecik insanların yaşamlarını yitirişi; ve karmakarışık bir karakol zabıtları, hastane – morg – otopsi raporları kırtasiyeciliğinin labirentinde ya da tanık, sorumlu, belge yokluğunda, yetkili aldırmazlığında ölüm suçlularının ortalıktan silinişi. Arzık, Mumcu ve Temuçin'in onbinlerce okuyucu tanıklığında ip uçları saptamaya didinişi ve sorumluların kös dinleyişi.

Tutukevlerinde, gözaltında, karakollarda, sorgulamalarda yer alan bunca şiddet, dayak, işkence, yaralama ve ölüm olayı yazılıp çiziliyor, şu ya da bu biçimde dile getirilip kamuoyuna yansıtılıyor. Bunların, üçü beşi olsun, savcılıkları ilgilendirmiyor, dikkatlerini çekmiyor mu? Emniyet müdürleri, Valiler, İçişleri Bakanları hiç mi duymuyorlar olup bitenleri?

Öte yandan bu ülkenin insanlarını birbirine düşürmek amacıyla bir süreden beri ev adreslerine, gazetelere, parlamenterlere vb. postalanmakta olan (varlığını bizim gibi pek çok kişinin bildiği, yetkili ve ilgililerin ise bilmesi gerektiği) tam bir kışkırtmacılık örneği, bir takım mektupların içeriğini, gazetecilik görevinin anlayış ve sorumluluğu içinde, kamuoyuna açıklayınca... dakika kaybetmeden "Halk topluluklarının kışkırtıldığı" iddiası ile soruşturma açan Savcılık.

Sanırım, fazla söze gerek yok.

GÜNÜN YAZISI

Siz hiç çiğ köpek eti yediniz mi?

Cihan ATEŞ

Yine bir ajans haberi. Birkaç gün önce DEMOKRAT'ta yayınlandı.

"Nevşehir'in merkeze bağlı Basan-Sarnıç köyünde, köylüler, verem ve ülser gibi hastalıklarına iyi geleceği inancıyla kestikleri on köpeğin etini çiğ çiğ yediler. Daha sonra durumdan haberdar olan yetkililer, herhangi bir salgın hastalık ve kuduz tehlikesi karşısında köyü karantina altına aldılar."

***

Haberi okuyunca çarpılmadınız mı? Öfkeyle yumruğunuzu masaya vurmak, sövmek ya da bağırmak gelmedi mi içinizden? Siz hiç çiğ köpek eti yediniz mi?

Orta çağda ya da İlk çağda değiliz, bilesiniz. XX. yüzyıl merdiveninin XXI. yüzyıla uzanan son basamaklarındayız.

Peki ya nerde o marşlar? Onuncu yıl marşları, ellinci yıl marşları...

"Çağdaş uygarlık yolunda çok mesafeler katedildiğinden" bahseden marşlar...

***

Şu anda acaba Basan-Sarnıç köylüleri ne yapıyorlar? Karantina kalktı mı? Kuduran hasta var mı? Kim cevap verecek bu sorulara?

Sorular bu kadar mı sanki?

Bileniniz var mı Basan-Sarnıç köyünün yolunun, suyunun, elektriğinin olup olmadığını... Sadece Ahmet Kutsi Tecer'in dizeleriyle biliriz çoğumuz Basan-Sarnıç'ı ve diğer nicelerini...

Orda bir köy var uzakta
O köy bizim köyümüzdür
Görmesek de gitmesek de o köy bizim köyümüzdür

Evet, o köy bizim köyümüzdür, o insanlar bizim insanlarımızdır ve bu ülkedeartık yoksul halk güçleri tümköylere, kentlere sahip çıkmaya başladılar. Egemen sınıfların ve yöneticilerin "anarşi" diye yaygara koparması da bundan değil de neden? O köyde de çocuklara daha ilkokul sıralarında aşağıdaki dizeleri ezbere söyletirler.

"Müjdeler var yurdumun toprağına, taşına,
Erdi Cumhuriyetim elli şeref yaşına,
Cumhuriyet özgürlük insanca varlık yolu,
Atatürk'ün çizdiği çağdaş uygarlık yolu."

Daha dokuzunda, onunda bu dizeleri ezberlemiş olan, Basan-Sarnıç'ın ve civar köylerin onsekizine, yirmisine varmış ,kente işçiliğe giden gençleri; analarının, babalarının, kardeşlerinin çiğ köpek eti yediğini duyunca ve nice haksızlığı, çaresizliği, baskıyı ve zulmü görünce, işitince, yaşayınca düzene karşı çıkmasınlar da ne yapsınlar? Hangimiz, "Bu düzen değişmelidir." diyen Basan-Sarnıç'lıları ve daha nicelerini eleştirebiliriz? Tersine bilincimiz ve insanca yüreğimiz ve onurumuz Basan-Sarnıç'lıların, TARİŞ'lilerin kavgasına omuz vermemizi gerektirir.

***

Basan-Sarnıç'ta kar yağıyor mu? Köy yolları çamur balçık mı? Doktor, hemşire, ilaç var mı? Çiğ köpek eti yiyen ninelerin, bebelerin ağzı köpürüyor mu?

Bırakın yasaklasınlar Nazım'ın "Memleketimden İnsan Manzaraları"'nı. Gazeteler "Memleketimden İnsan Manzaraları"yla dolu. Hadi onları da yasakladılar ama otobüsler, dolmuşlar, trenler, vapurlar, okullar, fabrikalar, mahalleler "İnsan Manzaraları"yla dolu... Ve bugün çirkin, çamur, kin ve kavga ile dolu olan "İnsan Manzaraları" yarının güzel, iyi, sevgi ve barış dolu görüntülerine gebe.

ERDEM ERKOÇ

Sanmasınlar bizi kurşunlar korkutur, sürgünler kıyımlar kahpe pusular korkutur sanmasınlar.

Biz halkız,yeniden doğarız ölümlerde! . Anısı devrimci yolumuza ışık tutacak

FATSA
BOLAMAN BELEDİYE
FİSKO BİRLİK
DEMAS – SU ÜRÜNLERİ
ET-BALIK – ZİRAAT OKULU
DEVRİMCİ İŞÇİLERİ
FATSA-HALKEVİ – TAŞIT - İŞ
İNŞAAT EMEKÇİLERİ
DEVRİMCİ GENÇLER

HALKIN DİLİNDEN

Cezaevinden anama mektup

Anacığım.

Görüş günleri gözlerine mahzun bir "neden" sorusu çakılıp kalıyor. Diline dökülüp de soramadığın "neden" sorusunu haykırıyor sanki. Kimi zaman demir parmaklıkları eritecek denli güçlü olan sevgi bakışına gölge düşürüyor bu "neden" sorusu. Yüreğimi yakıp kavuruyor. İçimde bir şeylerin koptuğunu hissediyorum. Canımdan can alınıyor sanki.

Evet anacığım, gözlerin "Neden zindandasın" diye soruyor. NEDEN?..

Ben sevdalıyım anacığım. Baştan ayağa, tepeden tırnağa, iliklerime saç diplerime dek sevdalıyım.

Sevdalıyım dostluğa, iyiye güzele...

Sevdalıyım barışa, özgürlüğe...

Sevdalıyım doğruya...

Sevdalıyım çiçeğe, şiire, türküye...

Sevdalıyım sevdalılara...

Bu sevda beni alıp götürüyor, sarıp sarmalıyor, yakıp kavuruyor sanki.

Sevdam hiçbir engel tanımıyor. Sana sevdamı anlatayım biraz:

Anacığım ben insanların birbirini sömürmediği, kardeşçe yaşadığı bir dünya istiyorum. İnsanların kişiliklerinin, sorumluluk duygularının geliştiği, yöneten-yönetilen ayrımının olmadığı, insanların şiir okuduğu, dostluk ve sevda türküleri söylediği bir dünya istiyorum. Böyle bir dünyaya sevdalıyım, vurgunum.

Bir arkadaşım dostluk tutkusunu şöyle tanımlamıştı: "Dost yanında yüksek sesle düşünebildiğin kişidir" demişti. O an dostluğun ne denli soylu, ne denli yüce ve ne denli gerekli olduğunu kavramıştım.

O gün sevdam çiçeklendi, çoğaldı. Çünkü düşüncelerime kilit vurmadan yüksek sesle düşünebileceğim bir dünyayı, dostlar ordusunu nasıl kazanacağımı biliyordum.

Böylesine güzel bir sevdaya yüreğinde bir parça insanlık sevgisi, bir parça onur olan herkes tutuluyor. Zindanlar böyle sevdalılarla dolu.

Anacığım, bu sevda kolay kazanılmıyor. Bedenleri 20. yüzyılda olmasına karşın, kafaları ortaçağ karanlıklarıyla dolu insanlar sevdamızı söndürmeye, yok etmeye çalışıyorlar. Parmakları iri elmas yüzüklü, kasaları halkın alınteriyle dopdolu, enseleri; göbekleri yağdan katmer katmer olan, yaşamlarında bir kere bile dostluk türküleri söylemeyen insanlar sevdamızı soldurmaya çalışıyorlar. Şu yaşanası, sevilesi, uğrunda ölünesi dünyada rezil, kokuşmuş düzenlerinin sürmesini istiyorlar. Bu adamların bu rezil düzenlerinde onların emirlerinde yaşamak ağırıma gidiyor. Öylesine ağır geliyor ki bana anlatamam...

Anacığım, sen de bu kokuşmuş düzenden hoşnut olamazsın. Evde iş görürken kimi zaman mırıldandığın sevda türkülerini, özene bezene yetiştirdiğin, gözün gibi koruduğun karanfiller, nar çiçekleri senin de güzele vurgun olduğunu gösterir. Güzele vurgun olmak, bu rezil düzene karşı olmak demektir. Bu insanlar tuttukları suyun başlarından, halkın nefretini dile getirdiği ağıtlarla "kahrolasılar" demeleriyle gitmiyor. Tersine her geçen gün suların başını tahkim ediyorlar. Yeni bentler barajlar yapıyorlar. Halkın aydınlığa ulaşmasını engellemek için etrafını parmaklıklarla, panzerlerle çeviriyorlar.

Anacığım, eğer insanca yaşamak istiyorsak, güzele vurgunsak, barışa-özgürlüğe sevdalıysak, onlar istemeseler de suyun başından atmak gerek onları....

...Bunun başka hiçbir yolu yok.

İşte anacığım, "neden" diye sorduğun sorunun cevabı bu.

Anacığım, burada sevdamızı karanlıklar arasından yeşertmeye çalışıyoruz.

Burada bizi sevdamızdan ayırmak istiyorlar. Sevdamızın bizi terketmesi için ellerinden geleni yapıyorlar.

Bizi yaşatan, her türlü işkenceye karşı koyma gücü veren, damarlarımızda kan yerine dolaşan hep o tutsağı olduğumuz sevda.

Sevdama omuz ver, sevdamı omuzla, onu destekle, anacığım.

Görüş günleri gözlerin "neden" diye sormasın.

Görüş günleri gözlerin sevdalı sevdalı baksın. Gözlerin ışıltılı, aydınlık olsun. Sevdan demir parmaklıkları eriterek beni kucaklasın. Ellerinden öperim.

Ö.F.F.

Sürgün

Ben 13.1.1980 günü Buca-İzmir Cezaevinde bulunan tünelle ilgili olarak Adıyaman Cezaevine sürgüne gönderilen kırk devrimciden biriyim.

Sürgüne gönderilen devrimciler hiç bir mahkeme kararı olmadan, yargılamadan, başından "Suçlu" ilan edilmişlerdir. Sürgün edilenlerin büyük bir çoğunluğunun, duruşmalar boyunca tahliye edilmeleri mümkündür. Oysa, bu sürgünler yüzünden savunma "hak" ve "özgürlüğü" tamamen ortadan kaldırılarak, mahkemelerin kararlarına etki edilmeye çalışılmaktadır.

Buca Cezaevi'nde bulunduğu iddia edilen tünelle ve tutukluların yapmış olduğu direnişle ilgili hiç bir ciddi tahkikat yapılmamıştır. Sürgünler için hazırlanan liste özellikle siyasi polisin tespit ettiği isimlere göre hazırlanmıştır. Daha önce belirlenen listenin dışında, yarım gün içinde alelacele listeye dört devrimci daha eklenmiştir. Kimlik tespiti yapamayan sürgün sorumlularından cezaevi yönetimi ve jandarma bir süre ona yakın tutukluyu rehin almışlardır ve sonunda resmen bu rehineler sürgüne gidecek bir kişiyle takas edilmişlerdir. Tutuklular koğuşlarından dayak, baskı ve tehditle çıkarılmışlardır. İçeriye sadece jandarma girmesi gerekirken sivil polisler de sokulmuşlardır.

Sürgün öncesi Buca Cezaevinde, askeri cezaevleri dahil hiç bir cezaevinde olmayan faşist uygulamalar sahneye konmuştur. Tutuklulara, yemek, su ve tayın verilmemiştir. Tutuklular mahkemeleri için duruşmalara götürülmemişlerdir,. hastalar hastaneye gönderilmemişlerdir. Sürgüne gidecek tutuklulara iki günde bir tayın verilmiştir. Sürgün için seçilen yer, Hakkari'dir. Burası sanık ailelerinin gelemeyeceği, mahkemelerin sürdürülemeyeceği, duruşmaların takip edilemeyeceği bir köşe olduğu için özellikle seçilmiştir. Bu sırada gelen haberler, Hakkari yollarının kapalı olduğunu açıkça göstermesine rağmen, yolda kalacağı kesin belli olan, 50 kişilik jandarma ve 40 kişilik sürgün kafilesi yola çıkarılmıştır.

Birçok cezaevinde defalarca firar teşebbüsü olduğu halde, özellikle faşistlerin bulundukları cezaevlerinde gerçekleşen firarlardan sonra bile, böyle uygulama görülmemiştir. Tutukluların "aç ve susuz bırakılma cezası", insanların en doğal ihtiyaçlarından biri olan tuvalet ihtiyacının bile engellenmesi, ortaçağ anlayışının bir ürünüdür. Çarlık Rusya'sındaki siyasal sürgünlerin benzeri olan bu sürgün, ne yazık ki 1980 Türkiye'sinde gerçekleşmektedir. Böylece devrimcilerin dirençlerinin kırılacağını sanmışlardır. Günlerce kelepçelerle nemli ve soğuk betonların üzerinde yatmaya zorlanmamızın nedenlerinden biri de sağlığımızın bozulmasıdır.

Ayrıca, burada gözönüne serdiğimiz faşist baskılar, yurdun her köşesinde sürmeye devam etmektedir. Adıyaman Cezaevi'nde sürdürülenler de bu olaylardan biridir. Önce bize dayak atan gardiyanlar daha sonra iki gün süreyle hücreye kapamışlardır. Bunu Cezaevi Müdürü de bilmesine rağmen göz yummuştur. Şu anda elimizde Adli Tıp'dan alınmış üç, beş ve on günlük raporlar bu olayın kanıtlarıdır.

Bütün bu faşist uygulamalar, baskı, dayak, işkence bizleri yıldıramayacaktır. Haklarımızı alana dek sonuna kadar mücadele edeceğimizi, tüm devrimcilere, halkımıza duyururuz.

ADIYAMAN CEZAEVİNDEN
BİR DEVRİMCİ

Cezaevi mi, kışla mı?

Önce sesimizi duyurmak amacıyla böyle bir köşe açtığınız için mutluyuz. Bizler İskenderun kapalı cezaevinde bulunan tutuklu ve hükümlü mahkumlarız.

Bir süre önce şehrimizde işkence ile öldürülen Necdet Erdoğan Bozkurt'un katli tüm liselerde, mahallelerde olduğu gibi cezaevinde de bir gösteriyle protesto edildi. Koğuşlarda yapılan konuşmalardan sonra iki yüze yakın mahkum meydanda toplandı. Yapılan saygı duruşundan sonra Necdet'in mücadelesini anlatan konuşmayla işkenceler lanetlendi.

Bu eylemden sonra Cezaevi idaresi baskıyı artırdı. Önce koğuşlar jandarma tarafından arandı. Koğuşlardaki devrimci içerikli resimler yırtıldı. Daha sonra bir bildiri yayınlayan Cezaevi Müdürlüğü mahkumları Adıyaman ve Hakkari'ye göndereceğini söyleyerek sürgünle tehdit etti. Bu tehdide aldırmayan bizler baskıya, zulme ve cezaevinin kötü koşullarına karşı mücadelemizi sürdürmeye kararlıyız.

İSKENDERUN KAPALI
CEZAEVİNDEN BİR GRUP
DEVRİMCİ

Arkadaşlar...

Dışarda cereyan eden bazı olayları bahane ederek bu olayları cezaevine yansıtmak sureti ile toplantı düzenlenip konuşmalar yapıldığı ve sloganlar atıldığı üzüntü ile görülmektedir.

Bu gösterilere istemeyerek katılanların olduğu bulunmakla beraber bu tür davranışları her şeyden önce bir disiplin müessesesi olan cezaevinin sakinlerini huzur ve rahatını bozduğu gibi kural ve disiplinini de ihlal eder niteliktedir.

Cezaevinde gruplar oluşturmak, siyasi fikir ve telkinler yaymaya çalışmak ve diğer kimselerin kin ve husumet hislerini tahrik etmek infaz yasası, cezaevi tüzüğü ve iç yönetmelik hükümleri ile kesinlikle yasaklanmıştır.

Bundan böyle bu tür davranış içine giren kimseler gerek ismen gerekse fotoğrafla tesbit edilip, ilk önlem olarak bir koğuşta toplanıp kapalı hücre sistemi uygulanarak ziyaretleri men edilecek ve daha sonra da Bakanlık emirleri gereğince Adıyaman veya Hakkari Cezaevlerinden birine sürgün edileceklerdir. Alınacak bu tedbirler olaylara katılanların her türlü yasal haklarını kaybedeceği gibi en azından duruşmaları takip edebilme olanağından mahrum kalmalarına yol açacaktır.

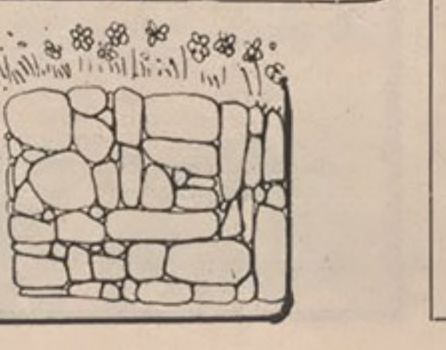
Bu itibarla böyle bir harekete tevessül edilmemesini, edenlere iştirak edilmemesini ve idareyi böyle bir zecri tedbir almaya zorlanmamasını önemle rica ederim.

4.1.1980

MUSTAFA NACAR
CEZAEVİ MÜDÜRÜ

cezaevlerinden

zindanlar boşalsın genel af

DÜŞÜNCE ALANI

Millet Meclisi Başkanlığına;

CHP Denizli Milletvekili Mustafa Gazalcı ve 25 arkadaşının, Demirel Hükümetinin özel sektöre sigara üretme hakkının tanınması konusunda Mecliste genel görüşme açılması istemlerinin tam metni

● **ÖZEL GİRİŞİME SİGARA YAPMA HAKKI TANIMAK BÜYÜK BİR YANILGIDIR. DAHA ÖNCE KİBRİTTE VE BİRADA OYNANAN OYUN, ŞİMDİ SİGARADA OYNANMAK İSTENMEKTEDİR. AMA BU GİRİŞİM, SONUÇLARI AÇISINDAN TÜTÜN EKİCİSİNİ, SİGARA TÜKETİCİSİNİ VE DEVLET HAZİNESİNİ ÇOK GÜÇ DURUMDA BIRAKACAKTIR.**

Bilindiği gibi Demirel Hükümeti'nin Programının 31. sayfasında "Sigara kaçakçılığının ve döviz kaybının önlenmesi, memleket içi ihtiyacın karşılanması ile birlikte ihracata dönük bandrol sigara imalatı için yerli ve yabancı özel teşebbüse imkân tanınması konusu üzerinde önemle durulacaktır." denilmektedir.

Bu programa bağlı olarak Gümrük ve Tekel Bakanı Sayın Ahmet Çakmak 29 Kasım 1979 günlü gazetelerde çıkan açıklamasında yabancı sigara yapımında çalışmalara başlandığını belirtmiştir. Yine Sayın Bakan, 4.12.1979 Salı günü Millet Meclisi'nde Ege Tütün Piyasasıyla ilgili Meclis Araştırma Komisyonu Raporu üzerine yaptığı konuşmada: "Bu yabancı sigara ile ilgili teşebbüs bu kadar kıyamet koparılacak bir şey değil. Her yeni olan şeye de olduğundan fazla tepki gösteriliyor." diyerek milyonlarca tütün ekicisini ve sigara üreticisini ilgilendiren, Hazineyi milyarlarca zarara sokan bu önemli konuyu hafife almıştır. Tepki gösterenleri de konuyu çarpıtarak adeta olumlu bir yeniliğe karşı çıkıyormuş gibi göstermiş, yabancı sigaranın yapımı için özel girişime ve yabancı sermayeye karşı olmadığını belli etmiştir.

O günden sonra da gazetelerden Koç, Tekfen Grubu ile bir çok özel firmanın sigara fabrikası kurmak için Gümrük ve Tekel Bakanlığına başvurduğunu öğreniyoruz. Yazıldığına göre bu özel firmalar önce Marlbora Sigarası üretecekler, daha sonra öbür sigaraları yapacaklardır.

Özel firmalar sigara fabrikası kurma izni alırlarsa Hazine en az 20 milyar TL.lıkbir gelirden yoksun kalacaktır.

Uluslararası sigara tekellerinin dünyada yasal olarak giremedikleri tek ülke Türkiye'dir. 45 milyonu aşkın nüfusuyla Türkiye bu tekellerin vazgeçemiyeceği büyük bir pazardır.

Sigara bir alışkanlıktır. İnsanlar hangi tip sigaraya alışırlarsa onu isterler. Sigara tekelleri ve Amerika şark tipi tütünden yapılan sigara alışkanlığını yok ederek yerine Virginia ve Burley tütünlerinden yapılan sigaraların dünyada satılmasını istiyorlar. Bu arada Anadolu halkının alışkanlığı çeşitli bahanelerle değiştirilip tütün üreticisi ve devlet Hazinesi zarara sokulacaktır.

Aralarında ülkemizin de bulunduğu şark tipi tütün üreten memleketlere bilinçli bir ambargo uygulanmaktadır. Türkiye'nin en büyük tütün alıcısı ABD ve AET ülkelerinde 1975 yılından bu yana sigara tüketimi arttığı halde, bizden aldıkları tütünde önemli bir azalma olmuştur. Bundan amaç yukarıda da söylediğimiz gibi şark tipi sigara alışkanlığına son vermektir.

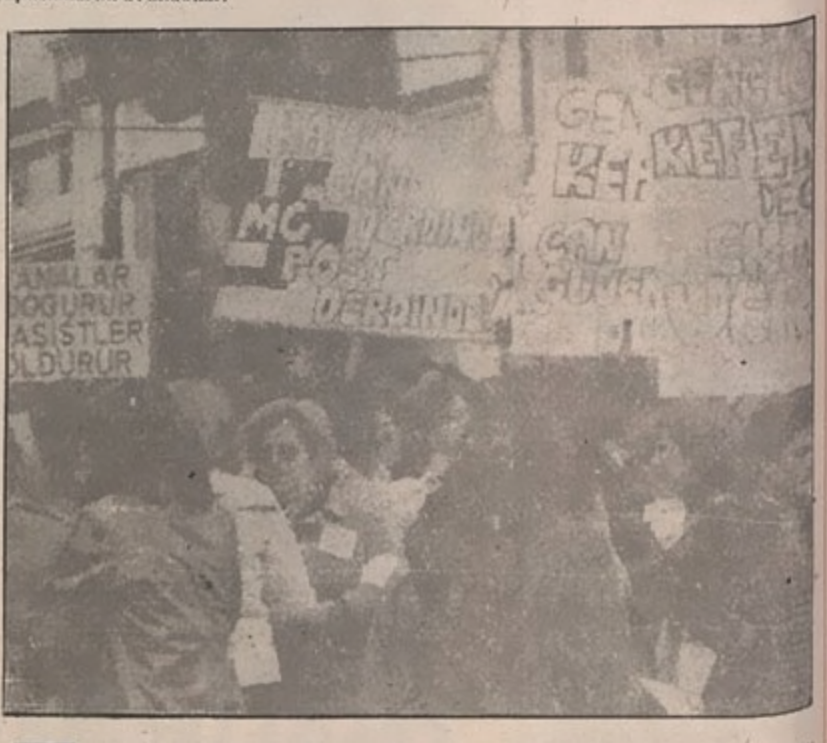
Tekel büyük güçlükler altında çalışmaktadır. Birkaç yeni sigara fabrikasının dışında fabrika yapılmamıştır. Yedi fabrika inşaatı sürmektedir. Bu sigara fabrikaları için bu güne kadar devlet 19 milyar TL. para harcamıştır. Bunları bir an önce bitirerek üretimini artırmak yerine özel girişime sigara yapma hakkı tanımak büyük bir yanılgıdır. Daha önce kibritte ve birada oynanan oyun, şimdi sigarada oynanmak istenmektedir. Ama bu girişim sonuçları açısından tütün ekicisini, sigara tüketicisini ve devlet hazinesini çok güç durumda bırakacaktır. Anayasamızın 52. maddesinde yeralan "çiftçinin korunması ve tarımsal üretimin toplumun yararına uygun olarak artırılması" ilkelerine de ters düşen Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nın özel sermayeye yabancı sigara yaptırılması konusunun yüce Mecliste ve kamuoyu önünde açıklığa kavuşması için, Anayasanın 88. ve İçtüzüğün 100 ve 101 nci maddeleri uyarınca Genel Görüşme açılmasını saygıyla dileriz.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

26 ŞUBAT

1962 Doğudaki açlıktan sonra İzmir'e gelen, iş arayıp da bulamayan 3.000 kadar işsiz kendilerine iş bulunmadığı takdirde "işsizliği protesto" mitingi yapacaklarını açıkladılar.

1977 İstanbul Site Yurdunun Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından dağıtılmak istenmesi üzerine öğrenciler protesto yürüyüşü düzenlediler.

1977 "EVLAT ACISINA SON" MİTİNGİ YAPILDI

İstanbul'da bir çok demokratik kitle örgütünün katıldığı "evlat acısına son" sessiz yürüyüşü yapıldı.

14 Mart'ta yapılacak olan parlamento seçimlerinin çekişmeli geçmesi bekleniyor

Humeyni'ye bağlı Devrim Muhafızları, Kürdistan'da göstericilere ateş açıyorlar. Beni Sadr, Devlet Başkanı olduktan sonra,özellikle çeşitli azınlık uluslar ve sol hareketler üzerindeki baskılar arttı. Parlamento seçimleri yaklaştıkça çeşitli-kesimlerdeki hareketlilik de yoğunlaştı.

İran'da sol hareketlere yönelik saldırılar arttı

● Başkanlık seçimlerini sol grup ve partiler boykot ederken, Tudeh partisi" liberal burjuvazinin" adayı Beni Sadr'ı değil, en katı İslam gericiliğinin adayı Habibi'yi destekledi

● Seçimler nedeniyle Halkın Mücahitleri'nin düzenlediği toplantılar "Hizbullah" grubunun militanları tarafından basıldı, bir çok kişi öldü ve yaralandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İran'da 14 Mart'ta yapılması beklenen seçimler yakınlaşırken sola yönelik baskıların ve saldırıların da yoğunlaştığı bildirildi.

Parlamento seçimleri nedeniyle Halkın Mücahitleri grubunun İran'ın çeşitli yerlerinde ve Tahran Üniversitesinde düzenlediği toplantıların dinsel hareketlerin en gericisi olan faşist nitelikli "Hizbullah" grubunun militanları tarafından basılması ve çıkan çatışmalarda birçok kişinin ölmesi ve yaralanması üzerine, İran Devlet Başkanı Beni Sadr, bir açıklama yaparak, düşünce özgürlüğünün korunması yolunda çağrıda bulundu. Bu arada devrim muhafızlarının çatışmalar sırasında taraflı davranması, hatta gericilerle birlikte saldırılarda bulunması üzerine, Beni Sadr, bu tür çatışmalar sırasında başta devrim muhafızları olmak üzere tüm devlet güçlerinin çatışmaları kızıştırmak için değil, yatıştırmak amacıyla müdahalede bulunmasını istemek zorunda kaldı.

İran'da önümüzdeki ay yapılması beklenen seçimlerin çok çekişmeli geçmesi bekleniyor. Sol hareketlere yönelik saldırılar devam ederse, seçimlere katılma oranının düşebileceği de belirtiliyor.

İran'da solun gücünün çapını göstermesi, Halk Mücahitleri grubu adayının çekilmek zorunda bırakılmasıyla engellenmişti. Humeyni, İslam Anayasası ile ilgili referanduma katılmayan siyasal kuruluşların başkanlık seçimlerine katılamayacağını bildirmesi üzerine Halkın Mücahitleri grubunun adayı Rajavi çekilmek zorunda kaldı. Sola konan bu engellemeler, katılma oranının düşmesine neden oldu. Anayasa referandumuna seçmenlerin yüzde 72'si katılırken, başkanlık seçimlerine seçmenlerin yüzde 64'ü katıldı. Başkanlık seçimleri sırasında Halkın Fedaileri, Demokratik Ulusal Cephe gibi sol örgütler ve bütün milliyetler (Kürtler, Beluciler, Türkmenler ve Araplar), Halkın Mücahitleri adayını destekleyecekti. Solun ve milliyetlerin tek bir aday üzerinde birleşmesi, Devrim Konseyini ürküttü. İlkin karışıklık içindeki bölgelerde (Kürdistan vb.) seçim yapılmayacak denilirken, sonra adaylık konusunda sınırlamalar getirildi. Bu güçlerin birleşmesinin başkanlık seçimlerinde sağlayacağı göreli bir başarı, parlamento seçimlerinde de bir ittifakın oluşmasına neden olabilirdi. Başkanlık seçimlerinde ilkin Peykan ve ittifak kurduğu gruplar seçimleri boykot ederken, daha sonra diğer gruplar da bu boykota katıldı. Bu seçimlerde Tudeh Partisi ise "liberal burjuvazi"nin adayı olan Beni Sadr'ı değil, en katı İslam gericiliğinin adayı Habibi'yi destekledi.

Başkanlık seçimleri, dinsel kamptaki bölünmeleri açıkça gösterdi. Bu bölünmede Beni Sadr, Humeyni'nin desteğini kazanarak, bu gerici kesimin lideri Beheşti'nin yerine Devrim Konseyi başkanlığına gelmeyi başardı.

Beni Sadr'ın seçilmesinden sonra siyasal alanda herhangi bir liberalleşme beklenmiyor. Gerçi Humeyni gibi, Beni Sadr da tavırlarında küçük çapta da olsa bir değişiklik yaptı. Bilindiği gibi 1979 Ağustos'unda sola ve demokratik güçlere karşı alınan baskı önlemleri had safhaya varmıştı. 40'ın üzerinde gazete yasaklanmış, Tahran'daki sol ve demokratik örgütlerin büroları basılmış, Kürdistan'a karşı topyekün savaş açılmıştı. Daha sonra İran toplumunun zorla İslamlaştırılması hedefinden vazgeçilmemekle birlikte bu adım geri alındı. Sol ve demokratik gazetelerin basılmasına izin verilmekle birlikte, bunların dağıtımı zorla engellenmeye çalışıldı.

İslam sosyalizmini savunan Halkın Mücahitleri örgütünün bürolarının faşist hücum kıtaları tarafından basılması, günlük bir olay haline geldi. Mücahitlerin Tahran'daki hastanasi de sık sık basılmaktadır. Kısa bir süre önce Halkın Mücahitlerinden iki kişi, İsfahan'dan kaçırıldı. Bunlar İsfahan'da idam mangası bulunmadığı için Kum'a götürülerek kurşuna dizildiler. Sol ve demokratik güçlere karşı eskisi gibi açıkça harekete geçilmiyor ama her gösteri ve toplantı faşistlerin saldırısına uğruyor. Solun ve demokratik güçlerin gelecekte kazanacakları etki, başkanlık seçimleri sırasında oluşturulan işbirliğinin parlamento seçimlerinde de sürdürülmesine bağlı.

Yunanistan'da muhalefet, hükümetin NATO politikasını eleştirdi

● Yunan ana muhalefet partisi lideri Papandreu, Karamanlis hükümetini Türkiye'ye Ege'deki Notam'ı kaldırması için ödün vermekle suçladı.

ATİNA (AA)

Yunanistan'ın NATO'nun askeri kanadına dönmesi konusu Yunan siyasal çevrelerinde bir fırtınanın kopmasına neden olurken, muhalefet partileri, Yunan hükümetinin, Rogers planını reddetmesinin gerçekleri gözlerden gizlemek amacıyla patlatılmış bir sis bombası olarak nitelediler ve hükümetin Türkiye'ye taviz verdiğini öne sürdüler.

Muhalefet çevrelerine göre, tavizler özellikle Ege'de askeri hareket sorumlulukları konusunda verildi. Türkiye'nin onu takiben de Yunanistan'ın Ege hava sahasında sivil tarafı kapsayan Notam'larını ard arda kaldırması, bu tavizlerin sonucu olduğu öne sürüldü.

Yunan ana muhalefet partisi lideri Andreas Papandreu, Yunan hükümetinin Rogers planını reddettiğini açıklamasının ardından Türkiye'nin Ege ile ilgili Notamını kaldırmasının ve bunu Yunanistan'ın izlemesinin "hayret verici bir gelişme" olduğunu söyledi. Türkiye'nin Yunanistan'dan taviz almadan Notam kaldırmayacağını iddia eden Papandreu, Karamanlis hükümetinin Ege'de durumu Yunanistan'ın çıkarlarını zedeleyecek biçimde değiştirip, angajmanlara girme tehlikesi doğrultusunda uyardı.

İBRAHİM PARMAKÇI

Doğruluğu gördük sende yiğitliği İbo
Direnmeyi ve halk için ölmeyi

ÇAPA TIP
ÇAPA DİŞ HEKİMLİĞİ
EN.HEMŞİRELİK YÜKSEK OKULU
VATAN MÜHENDİSLİK YÜKSEK OKULU
DEVRİMCİLERİ

Demokrat: 709

Salvador'da darbe gerçekleşirse ABD'nin yardımı keseceği öne sürüldü

● SALVADOR'DA BİR HÜKÜMET DARBESİ OLABİLECEĞİNE İŞARET EDEN ABD'Lİ BİR YETKİLİ, DARBE GERÇEKLEŞTİĞİ TAKDİRDE ABD'NİN EKONOMİK VE ASKERİ YARDIMINI BU ÜLKEYE VERMEYECEĞİNİ AÇIKLADI

WASHİNGTON (AA)

Carter yönetiminin üst düzeydeki yetkililerinden biri, bir açıklama yaparak, El Salvador'da bir hükümet darbesi olduğu takdirde, ABD'nin bu ülkeye yapılan askeri ve ekonomik yardımı keseceğini bildirdi.

Açıklamayı yapan yetkili, 30 Eylül tarihine kadar Salvador'a 50 milyon dolarlık ekonomik yardım ile 5 veya 10 milyon dolarlık askeri yardım yapılmasının düşünüldüğünü söyledi.

El Salvador'da durumun çok gergin olduğunu söyleyen yetkili, birkaç ay içinde ülkede bir hükümet darbesi olabileceğine işaret etti. Salvador Ordusunun (Ulusal Muhafızlar) sivil bir hükümetle çalışmaya alışık olmadığını öne süren yetkili, ülkedeki bazı kesimlerin ayrıcalıklarına sınır getirilmesine karşı çıktıklarını söyledi.

El Salvador'un başkenti San Salvador Büyükelçisinin Washington'dan aldığı talimat uyarınca, bir hükümet darbesi yapmaları muhtemel bazı subaylarla ve bu darbeyi destekleyebilecek büyük toprak sahipleri ile temas kurduğu açıklandı. Büyükelçinin söz konusu kişilere, içinde sivil üye bulunmayan herhangi bir hükümeti ABD'nin desteklemeyeceğini bildirildiği haber verildi. ABD'nin eğer tam bir askeri yönetim işbaşına gelirse, ülkede meydana gelecek daha büyük patlamalardan korktuğu belirtildi.

Ayrıca, mevcut El Salvador hükümetinin "İnsan haklarını korumaya özen gösterdiği ve reformlardan yana olduğu" ABD tarafından ileri sürüldü ve bu nedenle Amerika'nın bu hükümeti desteklediği bildirildi.

Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, ABD ve diğer batılı ülkelerle ilişkilerini son yıllarda geliştirdi. IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşlardan kredi alan Mısır emperyalizme gittikçe daha çok bağlandı.

İMF, Mısır'a 650 milyon dolar verecek

● İMF'nin isteği üzerine yapılan büyük fiyat artışları ve gerçek ücretleri donduran kararlar halkın genel satın alma gücünü önemli ölçüde düşürdü.

● Emperyalist ülkelerden sağlanan kredi ve borçlar yalnızca özel sektörün cebine giderken, bu "refah" halk kesimlerine yansımadı.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Mısır'ın Uluslararası Para Fonu (IMF) ile imzaladığı üç yıllık anlaşmanın ilk bölümü yürürlüğe girdi. Bu anlaşmanın Mısır'a 650-700 milyon dolarlık bir gelir getireceği düşünülüyor. Anlaşma geçtiğimiz on gün içinde Kahire'de yapılan görüşmelerin sonuçlanmasıyla yürürlüğe girdi. Diğer kısmı için formalitelerin Mart ayı içinde sona ereceği bildirildi.

Diğer yandan, iki taraf da bu konuda herhangi bir açıklama yapmadılar. Bu anlaşmanın Mısır açısından oldukça önemli bir yeri olduğu; çünkü Mısır'ın petrol, dışarda çalışan işçiler ve Süveyş Kanalından sağladığı kârların, geçmiş yıllara oranla düştüğü ileri sürüldü. Bu nedenle dış alımlar, 1977 Ocağından beri büyük bir artış gösterdi.

IMF'den son yıllarda alınan yoğun borçlar, Mısır'ın "refah yılları sizi bekliyor" diye propagandasını yaptığı ve Enver Sedat'ın "açık kapı siyaseti" diye nitelediği ekonomik politikasına uygun düşüyor.

Mısır birkaç yıl önce Batılı kapitalist ülkelerden büyük borç ve krediler almaya başlamıştı. 1978 de IMF dışında 1.6 milyon dolarlık dış kaynak sağlandı. ABD'de sonradan 5 milyon dolarlık bir kredi açtı. Bu arada yabancı ülkelerde (F.Almanya, Fransa, Belçika, İngiltere vb) çalışan Mısır'lı işçilerden, Süveyş kanalından ve petrolden de çeşitli gelirler sağlanmıştı.

Ama bütün bunlar, Mısır'da halkın gelir düzeyinde büyük bir değişikliğe yol açmadı. Özellikle IMF'nin isteği üzerine yapılan büyük fiyat artışları ve gerçek ücretleri donduran kararlar, halkın genel satın alma gücünü büyük oranda düşürdü. Kırsal kesimin yaşantısı çok güç koşullar altında sürüyor, ulaşım, su ve elektrik gibi altyapı tesisleri de hala çok yetersiz. İngiltere'de yayınlanan liberal "The Guardian" gazetesinin muhabiri, halkın yaşama koşulları hakkında şunu söylüyor:

"Yabancı iş adamları modern iletişim sistemleri kullanırken, caddelerdeki umumi telefonlardan biri ile görüşmek imkansız. Ayrıca konut sorunu da tam bir kriz içinde. Kahire'de ailelerin % 80'i iki odalı apartman dairelerinde yaşıyor. Yılda 250.000 evlilik olmasına karşın yapılan konut sayısı 80.000'i aşmıyor. Bu hesapla bir odaya ortalama 6-7 kişi düşüyor"

Yani, Sedat'ın "açık kapı" politikası, ülkeye dışardan büyük bir para akımı sağlasa bile bunlardan yararlanan yalnızca özel sektör olduğu için, "Mısır'lıları bekleyen refah" halk kesimlerine yansımıyor. Buna karşılık ülkede güçlü bir muhalefet hareketi de yok. Devlet kitle üzerindeki kontrol mekanizmasını ve propaganda araçlarını yoğun ve —şimdilik— başarılı bir biçimde kullanıyor.

Nikaragua'da yoksulluğu önlemek için yeni bir ekonomik plan hazırlandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Somoza'nın ve rejiminin devrilmesinden sonra Nikaragua'daki değişimin en açık göstergesi 1980 yılı için tasarlanan ekonomik plan ve devletin yeniden biçimlendirilmesi oldu.

Somoza'nın uzun süren egemenliği, rejimin devrilmesinden önceki haftalarda yerleşme merkezlerinin yoğun biçimde bombalanması, ülkenin hazinesinden oldukça yüklü miktarda bir serveti de beraberinde götürmesi, ülkede üstesinden gelinmesi son derece güç yıkımlara neden oldu.

Geniş kitlelerin yoksulluğu hâlâ sürüyor; pek çok kişi sağlığa aykırı koşullarda yaşıyor; işsizlik ise % 35-40 arasında. Gözlemciler, geliri oldukça yüksek durumda bulunan burjuvazinin de hâlâ yaşamını sürdürdüğünü bildiriyorlar.

Geçen hafta içinde Ulusal Yeniden Kuruluş Hükümeti, 1980 yılı için acil bir plan açıkladı. Bu plana göre, "bağımlı kapitalist sistemden ve ülkemizin ekonomisinin emperyalizmin denetiminde bulunmasından miras kalan sömürü, yoksulluk ve geri kalmışlık en başta gelen, temel sorunu oluşturmaktadır." Hükümet sözcüleri, Nikaragua ekonomisinin sermayeye ve yabancı teknolojiye olan bağımlılığının çıkarılacak bir kararnameyle son bulamayacağını açıkladılar.

Söz konusu plan, geniş kitlelerin ihtiyaçlarına uygun olarak yavaş ama tutarlı, sağlam bir gelişmeyi öngörüyor. 1980 yılı için öngörülen azami gelişme hızı % 22 dolaylarında bulunuyor.

Bu plana ek olarak devlet aygıtında, personel ve yapı bakımından da değişikliklere gidilecek.

Üretimde biri devlet biri de burjuvazi tarafından örgütlenen iki ayrı sektör bulunuyor. Ama devlet orta ve küçük ölçekli özel kesimden üreticilere teknik yardım ve kredi kolaylıkları sağlayarak bu kesimleri teşvik ediyor.

Öte yandan Sandinista yöneticileri, siyasal örgütlenme ve ekonominin yeniden düzenlenmesi alanlarındaki görevlerin belki de Somoza diktatörlüğünü devirmekten daha da güç olacağını söylüyorlar.

İBRAHİM PARMAKÇI

Dirilip döneceğiz er meydanlarına
Zaman köhne düzeni affetmeyecek
Gerek kalmaz savaş ilanına
Neferlerimiz fazla söz söylemeyecek
Anısını devrimci yoldaki mücadelemizde yaşatacağız

AÖS'LÜ DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

Demkorat: 710

EKONOMİ

OECD bünyesinde oluşturulan 2 nolu Çalışma Grubu Paris'te toplandı

OECD, Türkiye'nin uzun dönemli politikasını belirlemeye hazırlanıyor

● TURGUT ÖZAL, İ. HAKKI AYDINOĞLU VE TUNÇ BİLGET FRANSA'YA GİTTİ

ANKARA (ANKA)

Türkiye'nin uzun dönemde uygulayacağı ekonomi politikalarını tartışmak üzere OECD bünyesinde oluşturulan 2 nolu Çalışma Grubu, Paris'te toplanıyor. Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal ile Merkez Bankası Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu ve Hazine Genel Müdürü Tunç Bilget, toplantıya katılmak üzere Türkiye'den ayrıldılar.

Edinilen bilgiye göre, İsmail Hakkı Aydınoğlu, toplantılar bittikten sonra batılı ülkelerin Merkez Bankası başkanları ile görüşecek.

OECD bünyesindeki 2 nolu Çalışma Grubu, geçtiğimiz yıl, "Türkiye'nin Uzun Dönemli Kalkınma Sorunları Konseyi" adıyla oluşturulmuştu. Özellikle OECD Genel Sekreteri Emile Van Lennep'in baskısıyla, Türkiye'nin uzun dönemde uygulayacağı ekonomik politikaları belirleme misyonunu üstlenen Çalışma Grubu, OECD tarafından finanse edilecek, bu konudaki bir projenin teknik düzenlemelerine girişmişti.

Yeni dönemde Türkiye, Çalışma Grubuna son ekonomik önlemler ve Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar hakkında bir rapor sunmayı kabul etti. Geçtiğimiz hafta Merkez Bankası'nda Turgut Özal, İsmail Hakkı Aydınoğlu ve Tunç Bilget'in katılmasıyla düzenlenen toplantılarda, rapora son şekli verildi. Edinilen bilgiye göre, Paris'te bu raporu sunacak olan Türk heyeti, uzun dönemli politikalar konusunda da tartışmaya girecek.

Yapı malzemesi üretimini teşvik için fon kuruluyor

EKONOMİ SERVİSİ

İmar ve İskân Bakanlığı'na bağlı Yapı Malzemesi Genel Müdürlüğü'nün yapı malzemesi üreten sanayicilere kaynak aktarması ve sermayelerine katkıda bulunması sağlanıyor. Genel Müdürlük halen yapı malzemesi üretim tesisi kurarak, sanayiciler için talep projeksiyonları ve pazar etüdü hazırlıyor. Ayrıca gerekli hammaddelerin laboratuvar analizlerini yaparak sanayicilerin projelerini hazırlamalarına yardımcı oluyor.

Sanayicilere devletten sağlanan bu yardımlar, Bakanlığın 1980 bütçesinde yeterli bulunmayarak, bunun mali kaynakları araştırıldı. Bütçede "Sanayicilerin öz sermayelerini destekleyecek, Teşvik Kredi Fonuna Bakanlık sahip bulunmamakta" denilerek ve bu nedenle bir "Yapı Malzeme Üretimini Teşvik ve Destekleme Fonu" oluşturulacağı belirtiliyor. Bakanlık bu uygulama ile sanayicilere projenin hazırlanmasından, finansmanına kadar tüm aşamalarında yardımcı oluyor.

Kastelli: "İşçi dövizleri hisse senetlerine yöneltilmelidir"

ANKARA(ANKA)

Banker Kastelli Menkul Değerler Ticaret Anonim Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı A. Cevher Özden, hisse senedi satışlarının durgunluk içinde olduğunu, tahvil satışlarının ise hızlandığını belirtti. Ekonomik önlemleri olumlu bulduğunu söyleyen Özden, işçi dövizlerinin hisse senetlerine yöneltilmesini istedi.

GÖSTERGE

Batının açmazları

Arslan Başer KAFAOĞLU

Biz üniversitedeyken soğuk savaş Truman-Bevin ikilisi tarafından başlatılmıştı. Truman Amerikan Cumhurbaşkanı, Bevin ise İngiliz İşçi Partisi Hükümeti'nin Dışişleri Bakanıydı. O zamanlar İngiltere'nin durumu bugünkü gibi zavallıca değildi. Herkes ona bir takım güçler vehmederdi. Kendileri de o vehme kapılmışlardı. Bir Sterlin 4 dolardan fazla değere sahipti. İmparatorluk tasfiye edilmemişti. Şişman, gözlüklü, işçilikten geldiğini sık sık belirtmeyi seven, tutucu parti Başkanı Churchil'in kendi partili arkadaşlarından bile çok tutttuğu ve sosyalizmi insanlık dışı gösterme çabalarından dolayı kapitalist dergilerde "İngiliz Dışişleri 200 yıldan beri bu çapta bir Dışişleri Bakanı görmemiştir" gibi abartmalarla övdüğü ilginç bir provokatördü, O ünlü Dışişleri Bakanı, hani İngiliz Dışişleri'nin 200 yıldır görmediği (!), Bevin isminin bugün siyasal tarihlerde bile adının pek az geçmesi, kapitalist basın tekellerinin değer yargıları hakkında düşünmeye değer sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

İşte bu sıralarda, Sovyetler Birliği Nazi saldırısı esnasında yakıp yıkılan yüzbin kent ve kasabayı yeniden kurma gibi zor bir çalışmanın içindeyken, bizse emperyalist haber ajanslarından alınmış haftada bir Rusya'da isyan çıktığı, yaşamın dayanılmaz hale geldiğini, üretimin gerilediği haberlerini okurduk. Şimdi kapitalist dünya büyük bir bunalımın içindedir ve bizim basınımız, buna o ülkelerin basını kadar yer ayırmaz. Bu ülkelerdeki durumu, bazı ülkeler ele alarak belirtelim.

New York'ta çıkan haftalık "Guardian" dergisinin alt başlıkta yer alan haberi şöyle: "1980: İşsizlik Yılı" Dergi'de bu yazı 16 Ocak günlü sayıda çıktı. Dergiye göre; 1979'un enflasyon yılı olmasına karşılık, 1980 yılı işsizlik yılı olacaktır. Carter işsizliğin yüzde 5'ten, yüzde 7.5'a çıkmasının beklendiğini resmen belirtmekte, oysa bir büyük bankanın Chase Manhattan Bank'ın, yaptığı araştırmadan ortaya çıkan sonuç yüzde 10 işsizlik oranını belirliyor. Amerikan Cumhurbaşkanı işsizliğin hızla artışını önlemek için silahlanmaya hız vermiştir. Ama hem işsizlik ve hem de enflasyon artıyor yine de... 20 Ocak tarihli Financial Times'de Amerikan Merkez Bankası Başkanı konumunda bulunan Paul Volcher; alınan "sıkı para politikasının" da sorunu çözümlemediğini ilgili parlamento komisyonu huzurunda söylemiştir. Enflasyonu önleyeceğiz diye Birleşik Amerika Banka sistemi faiz oranlarını yüzde 15.25'ten, yüzde 15.75'e çıkarmışlardır. Böylece hem enflasyonu ve hem de işsizlik oranı artışını hızlandıran bir yeni etken daha sahneye çıkmıştır. ("Bizim ilgililerin kulakları çınlasın" diyelim mi? Orada en ucuz faiz yüzde 15.75, bizde yüzde 14. Tüccar ve sanayiciler hâlâ korunmadıklarını söyleyebilirler mi?) Birleşik Amerika'da otomotiv endüstrisinde en büyük üç firmadan biri, Chrysler ancak devlet yardımıyla ayaktadır. Ford da Hükümetten yardım istemeyi düşünüyor. Ağır endüstrinin her şeyi demek olan Demir Çelik endüstrisinin devlet yardımı olmazsa ayakta kalamayacağı, resmen belirtiliyor. Bu iki temel endüstri bu halde olunca gerisini söylemeye hacet var mı?

Ekonomik gerilemeyle birlikte sınıfsal ve sosyal karışıklıklar doğuracak durumlar da belirmeye başlamıştır. Örneğin sendikalar hiç bir zaman olmadığı ölçüde önce zenci ve kadın işçilerin işten çıkartılması şeklindeki geçmiş uygulamalara şimdi direneceklerini belirtiyorlar.

Sanayide, ağır sanayideki gerilemesini kapatmak için Birleşik Amerika tekstil ürünleri ihracatına dönmek istiyor. Orada AET ülkeleriyle çıkarları çatışıyor. Gerçekten geçen yılın son aylarında ve bu yılın başında ABD tekstilcileri Avrupaya ihracatta bir hayli başarılı olmuşlardır. Ancak bu dış satım politikası İngiltere'de büyük tepkiler uyandırmıştır. İngiliz hükümeti AET'ye başvurarak Topluluğa yapılan Amerikan ihracatını önlemesini istemekte ve bunda kararlı görünmektedir. Amerikan tarımı da Sovyetlere tahıl dış satımına konan ambargo nedeniyle büyük bir sıkıntının eşiğindedir. Amerika dış ödemeler dengesindeki açığın bir kısmını örneğin 1978'de 4.5 milyon dolarlık kısmını Sovyetlereyaptığı dış satımla oradan aldığı mal ve hizmetlerin farkı olan fazladan kapatmıştır. Bu etken de ortadan kalktığında Amerikan dış ticaret ve ödemeler dengesinin çok daha büyük boyuta varan huzursuzluklarla karşılaşması kesin bir gelişme olacaktır. Batı-Doğu dış ticaret ve kredi ilişkilerine değinen gelecekteki yazılarımızda bu konu üzerinde daha çok durulacaktır.

(Devamı 7. Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Hay Maşallah!

Talip APAYDIN

Biz dışardan daha çok yardım aldık. Borçların çoğunu da ertelettik. Büyük başarıdır bu.

–Hayır, biz daha çok aldık. Bu konuda elimize su dökemezsiniz. Hem anarşi sizin zamanınızda arttı.

–Asıl sizin zamanınızda arttı. Ülkeyi siz bizden daha kötü yönettiniz.

–Hayır, siz bizden kötü yönettiniz. Kuyruklar sizin zamanınızda uzadı. Çarşı pazar pahalandı, parayı pul ettiniz.

–Sizin zamanınızda daha çok pahalandı. Biz yurdu kurtarmak için devalasyon yaptık, siz batırmak için yaptınız. Millet mahvoldu, bitti.

–Hayır, bitmedi. Daha çok dayanır. Büyük Türkiye'yi yakında kuracağız.

–Heeyt be, siz ikiniz de batılsınız! Batının kuyruğuna takılmışsınız. Bu milleti şeriyat kurtarır, İslâmiyet kurtarır.

–Hayır! Komonizmi ezmeden kurtulmaz. Güçlü devletin demir yumruğu solcuların tepesine inmeli ki millet kurtulsun...

.....

Bunca yıl özene bezene, alkışlaya beğene yetiştirdiğimiz büyük çaplı liderlerimiz tüm ulusun gözü önünde gelmiş geçmiş en ilginç politik mücadeleyi veriyorlar ve dünyada eşi menendi görülmemiş bir dram-komedi oynuyorlar. Halk gülsün mü ağlasın mı bilemiyor.

Geçen Pazar günü televizyonun yayınladığı bütçe görüşmelerini izlerken gördük ki milletin temsilcileri iyi gülüyorlar ve de çok eyleniyorlar. Başkalarını bilmem ama onları izlerken ben de iyi eylendim. Kapıp koyverdim kendimi, bir güzel boşaldım. Öyle ya dişini sık sık ne olacak sonu? Hem onlar oynar gülerken ben niye durayım, uydum gitti.

Halk arasında bir söz vardır, bitmeyecek işi yatmak kurtarır. Yani baktın ki artık umut yok, olacak gibi değil, battı balık yan gider deyip yat aşağı. Koyver ucunu ..

Öyle oldu bizim işler. Gülüp oynamaktan başka çare yok. Fiyatlar sabah başka, akşam üzeri başka. Ertesi gün daha başka. Ne zamandır dükkânlarda yağ yok, sigara yok, şeker yok. Et dörtyüz lira. Onun da yarısını kesip kesip atıyor kasap. Birşey söyliyemiyorsun. Sana satmıyorum diyebilir. Özgürlük var ülkede. Malını istediği fiyata ve istediği kişiye satma özgürlüğü. Kimse karışamaz. Paran varsa alırsın, yoksa alamazsın. Paran kadar konuşursun. Televizyonda bile öyle. Baksanıza Tariş işçilerinden tek birisi konuşabildi mi? Oysa onlar hakkında neler söylenmedi? Milletin fabrikalarını işgal etmişler, milyarlık fabrikaları kasten çalıştırmamışlar. Silah deposu haline sokmuşlar. Vatan hainliği yapmışlar. Binlercesi yerlere yatırılıp dövülmüşler, safdışı edilmişler, dışarı atılmışlar. Radyoda dinledik, televizyonda izledik. Ama kimsenin aklına gelmedi ki bu adamlar ne istiyorlar, dertleri nedir? Birini çıkarıp konuşturalım. Bakalım onlar ne diyorlar?

Ne derlerse desinler. İşçi değil mi bunlar? Devlet güçlüdür, haklarından gelir.

Ya memurlar? Kapıkuludur onlar. Ne verirsek alırlar ve istediğimiz doğrultuda çalışırlar. Bizim gibi düşünmek duymak, algılamak zorundadırlar. Değilse analarından emdiklerini burunlarından getiririz. Çoluk çocuklarıyla birlikte aç bırakırız. Süreriz, kıyarız, doğduklarına pişman ederiz. Demokratik haklarını kullanacaklar, örgütlenecekler ha? Bakın şunların yediği naneye...

Köylüler, emekçiler, dargelirliler... biz onları güderiz. Bin dereden su getirir, istediğimiz yaylaya süreriz. Onların görevi çalışmak, üretmek ve bize oy vermek. Başka şeye akılları ermez.

Biz tepiniriz bu ülkede. İstediğimiz gibi çalar oynar, hora teperiz. Bu arada kazanırız, özgürlük var. Yaşasın özgürlükçü düzen.

İşler bu kıvama girince bize düşen nedir? Efendilerimizin neşesine katılmaktır. Onlar gülüp eylendikçe biz de gülelim biraz. Ne yapalım, ölecek değiliz ya?

İbo verilmiş sözümüz var bizim devrimci yolda. Yas tutmadan anarız ölülerimizi. Mücadele namus borcudur bize kaybettikçe neferlerimizi

IBRAHİM PARMAKCI

VEFA AKŞAM LİSESİ DEVRİMCİLERİ

Demokrat: 711

CHP Kayseri Merkez İlçe Başkanı Ekrem Utkan

"Halka, işgal ordularının bile uygulamayacağı işkenceleri yapanlardan hesap sorulacaktır!"

● 'Bermuda şeytan üçgeninde vapurlar, uçaklar, denizaltılar kayboluyordu. Oysa Kayseri'de her gece bir yuva kayboluyor'

● 'Çocuklara ve genç kızlara bile işkence yapılmakta, evlere zorla girilmektedir. Halkı sindirip kara düzeni kurmayı amaçlamaktadırlar'

KAYSERİ (DEMOKRAT)

Kayseri CHP Merkez İlçe örgütünün tüzük gereği yaptığı toplantıda, "Halka işgal ordularının bile uygulamayacağı işkenceleri yapanlardan mutlaka hesap sorulacaktır." denildi.

DYF -İŞ sendikasının salonunda yapılan toplantıda, Kayseri'de Vali'nin ve Emniyet Müdürü'nün taraflı tutumu tartışılarak, ülke çapında bir miting düzenlenmesi önerisi getirildi.

CHP Kayseri Milletvekillerinin de bulunduğu toplantıda, bir konuşma yapan CHP Merkez İlçe Başkan'ı Ekrem Utkan Kayseri'deki devlet terörünü "Bermuda Şeytan Üçgeni"ne benzeterek şunları söyledi:

"AP azınlık hükümetinin işbaşına gelmesiyle Kayseri'ye atanan Vali Babür Ünsal'ın başlattığı ve korkunç bir kasırga haline getirdiği devlet terörü tıpkı Bermuda Şeytan Üçgeni'ne benzedi. Bermuda'da vapurlar, uçaklar, denizaltılar kayboluyordu. Oysa Kayseri'de her gece bir yuva kayboluyor. Analar, bacılar, kardeşler, babalar, yor. Mahremiyetlere el uzatılıyor. Yedi yaşındaki çocuklar işkence evlerinden geçiriliyor. Bermuda'da işkence yoktu, Kayseri'de şeytan kudurdu."

Diğer taraftan yazılı bir açıklama yapan CHP Kayseri Merkez İlçe Başkan'ı Ekrem Utkan siyasal iktidarın içine girdiği genel tutum konusunda şunları söyledi:

"Halka işgal ordularının bile uygulayamıyacağı işkenceleri yapanlardan mutlaka hesap sorulacaktır. Sağ siyasal güçlerin yarattığı ekonomik iflasın faturası emekçi ve üretici halkımıza ödettirilmektedir.

Bu nedenle halkın üzerinde devlet terörü estirilmekte, insanlarımıza işkenceler uygulanmakta, çocuklara ve genç kızlara bile işkence yapılmakta, evlere zorla girilmektedir. Halkı zorla sindirip, susturarak özledikleri kara düzeni kurmayı amaçlamaktadırlar."

Fatsa köylerinde zamlar protesto edildi

Fatsa'nın Çatalpınar kasabasında yapılan, zamları protesto mitingine kalabalık bir halk kitlesi katıldı.

Çatalpınar'da 1500 kişilik miting yapıldı

FATSA (DEMOKRAT)

Fatsa'nın Çatalpınar kasabası ile, Örencik Köyü'nde zamlar düzenlenen gösterilerle protesto edildi.

Çatalpınar'da yapılan mitinge 1500 dolayında kişinin katıldığı ve kasaba halkının büyük çapta mitingte yer aldığı bildirildi. "Zam zulüm işkence işte faşizm" Faşizme ölüm tek yol devrim" "Sürgünlerin hesabı sorulacak" gibi sloganların atıldığı miting yapılan kısa konuşmalardan sonra dağıldı.

Örencik Köyünde 200 kişiyle başlayan yürüyüş sırasında, "Zam Zulüm işte faşizm" "IMF defol", 'IMF emreder Demirel zam yapar" gibi sloganlar atıldı. Miting alanında katılanların sayısı 500'e ulaştı.

Öte yandan, Malatya'nın Yeşilyurt ilçe merkezinde bir grupça yapılan yürüyüş sırasında son zamları kınayan sloganlar atıldı.

Faşistler, TEK'de çalışanların evlerine baskın yapıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Enerji -Der Genel Başkanı Ali cri Saraçoğlu TEK'te çalışan memur ve işçilerin evlerine işyerinden verilen adreslere göre faşist militanların baskınlar yaptığını bildirdi. Saraçoğlu, tüm ülkede kıyım, sürgün ve işyerlerinin faşistleştirilmesi eylemlerinin sürdüğünü, TEK'te de İdari İşler Müdürü Şevki Koç'un yetkililerinden adresini istediğini iki ilerici memurdan Yusuf Çelik'in evine giderek keşif yaptıklarını ve kapıcıya "Yusuf'la görülecek hesapları olduğunu" söylediklerini öne sürdü. Açıklamada son olarak da Daire Başkan yardımcılarından Yılmaz Serttaş'ın da bir işçinin ev adresini öğrenmeye çalıştığı iddia edildi. Saraçoğlu yazılı açıklamasına şöyle devam etti:

"Faşist militanlara devlet arşivlerinden sağlanan bilgilerle hedef gösterilmekte, TEK çalışanlarının can güvenliği tehdit edilmektedir.

37 DEMOKRATİK KURULUŞ TEMSİLCİSİ

"Bursa'da siyasal gericilik, demokrasi güçlerine karşı saldırıya geçti"

BURSA (THA)

Bursa'da 37 demokratik kuruluş temsilcisi düzenledikleri ortak basın toplantısında, Bursa'da son bir içinde yüzlerce ilerici-demokrat insanın gözaltına alınarak en ağır işkenceden geçirildiğini, evlerin mahkeme kararı olmaksızın kapıları kırılarak arandığını belirterek, siyasal gericiliğin her alanda demokrasi güçlerine karşı saldırıya geçtiğini söylediler.

Aralarında TSİP ve TİP İl Başkanlarının da bulunduğu kuruluş temsilcileri, işkence gören kişilerin savcı ve hakim önüne yasal süre içinde çıkarılmadığını, daha sonra savcılığa çıkarılan bu kişilerin adli tıbba sevk taleplerinin yerine getirilmediğini öne sürdüler.

Denizli Belediyesinde grev devam ediyor

DENİZLİ (THA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası'nın toplu iş sözleşmesi hükümlerinin uygulanmaması nedeniyle bir süre önce Denizli Belediyesi'nde başlattığı grev onyedinci gününü doldurdu.

Belediye'nin sağlık, itfaiye ve elektrik hizmetleri dışındaki tüm ünitelerini kapsayan grev, Genel-İş üyesi 2600 işçi tarafından yürütülüyor.

Genel-İş sendikası Denizli şubesi yetkilileri, Belediye Başkanı Hasan Gönüllü'nün "işçi haklarını gaspettiği"ni ileri sürüyorlar. Gönüllü ise parasal olanaksızlıklar nedeniyle toplu sözleşme hükümlerinden bazılarını yerine getiremediğini söylüyor.

Aracı ve tefeciyi aradan kaldırarak temel gıda maddelerini doğrudan elde etmek isteyen İskele Mahallesi halkı oluşturdukları kooperatif binasının önünde. Fotoğraf: Halef BABUR).

Van'ın İskele Mahallesinde Halk Tüketim Kooperatifi kuruldu

VAN (ÖZEL)

Van'ın İskele Mahallesi halkı, bir araya gelerek Halk Tüketim Kooperatifi kurdu. Mahalle halkından 60 kişinin şimdiden üyelik için başvurdukları bildirildi.

Kooperatif Başkanı Abdurrahman Yalçınkaya bu konuda şunları söyledi:

"Emekçi halkımız hızlı bir şekilde örgütlenerek temel gıda maddelerini ve gereksinimlerini aracısız tefecisiz temin etmek istediklerini ve İskele Halkının da bunun bir örneği olduğunu belirttiler. Bundan böyle halkımızın kooperatifleşmek istediğini iyi bir yaşam sürdümeleri için kendi örgütlerini kendilerinin yaratmak istediklerini açıkladılar. Biz de kooperatifi oluşturduk."

PETROL OFİSİ VE YSE'de KIYIMLAR SÜRÜYOR

Samsun'da görevli 24 yönetici ve memur başka illere sürüldü

SAMSUN (DEMOKRAT)

Samsun Petrol Ofisi ve YSE müdürlüklerindeki memur kıyımı sürüyor. Son olarak Petrol Ofisi'nden 12, YSE Müdürlüğünden de 12 yönetici, memur ve teknik eleman çeşitli yerlere sürüldüler.

"Görülen lüzum üzerine" denilerek sürülen Petrol Ofisinde görevli yönetici ve memurların adları şöyle: Ali Akçin (Müdür) Necati Erdem (Müdür Yrd.), Hasan Onel (Şef), Mehmet Akın (İdari İşler Amiri) Yılmaz Muş (Ticaret Amiri), Ömer Yoğurtçu (Organizatör), Rasim Altaylı (Organizatör) Ertan Çakır (Organizatör) Sezai Ekmekçiler, Köksal Çınar, Esat Tanlı, Metin Polat.

YSE Müdürlüğü'ndeki görevlerinden alınarak çeşitli yerlere sürülen memurlar da şunlar: Solmaz Çelikmen Bitlis'e, Ali Şen Elazığ, Lütfü Topalak Sivas, Şener Dengiz Hakkarı, Hasan Özkan Kırşehir, Saffet Çetin Ankara, İsmet Kuru Yozgat, Ferit Kaksorlu Ankara, Fethi Sayılır Çankırı, Orhan Ercun Tokat, Kasım Savlek Ordu'ya.

"Kent planlamasına halk da katılmalı"

ANKARA (DEMOKRAT)

Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası onuncu yıldönümü nedeniyle bir basın açıklaması yapan Oda Başkanı Yusuf Okçuoğlu, kent plancılarının halk çıkarına planlama için mücadeleye devam edeceklerini belirtti.

Kent planlama sorunlarının ülkemizin genel sorunlarından soyutlanamayacağı belirtilen açıklamada şöyle denildi

"Ancak günümüzde de kent plancıları, ellerindeki tüm araçları halktan yana kullanarak kentin fiziksel ve toplumsal yapısını etkileyebilir. Hakim sınıfların özellikle kent sokakları üzerindeki çıkarlarıyla çelişen meslek alanımızda kısa dönemde çözümü, yerinde planlama, yerel yönetimlerin güçlendirilmesi ve halkın planlamaya katılımı için bilinçlendirilmesi yönünde görmekteyiz"

ENERJİ BAKANI KIRATLIOĞLU'NUN TELEFONLA EMİR VERDİĞİ ÖNE SÜRÜLDÜ

Ankara için ayrılan iki bin ton kömür bir köye verildi

● KURTALAN NAKLİYECİLER DERNEĞİ BAŞKANI: "KÖMÜRÜN BELEDİYE BAŞKANI BAHATTİN SEVGİLİ İLE KARDEŞİ KURTALAN İL GENEL MECLİS ÜYESİ NİZAM SEVGİLİ'NİN EMİRLERİNE TAHSİS EDİLMESİ, TOPRAK AĞASI VE ŞEYH OLAN MUŞ AP MİLLETVEKİLİ KASIM EMRE ARACILIĞIYLA SAĞLANMIŞTIR"

SİİRT (THA)

Şırnak Kömür Ocaklarından Ankara'ya tahsis edilen 2 bin ton kömürün, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan'ı Esat Kıratlıoğlu'nun emri ile Kurtalan ilçesinin Kayabağlar Köyü Belediye Başkanı Bahattin Sevgili emrine verildiği öne sürüldü.

İddiayı öne süren Kurtalan Nakliyeciler Derneği Başkanı Abdurrahman Başaran, 4 milyon liralık 2 bin ton kömür yolsuzluğunu Siirt Valiliği, Sıkıyönetim Komutanı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına birer telgrafla bildirdi.

Telgrafında, Şırnak kömür ocağında tonu bin 200 liradan satılan kömürün karaborsadan ocak çıkışı 3 bin 200 liradan satıldığını da öne süren Kurtalan Nakliyeciler Derneği Başkan'ı Abdurrahman Başaran, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakan'ı Esat Kıratlıoğlu'nun Ankara iline tahsis edilen 2 bin ton kömürün Kayabağlar Köyü Belediesine verdiği yolunda bazı belgelerinde elinde mevcut olduğunu belirtti.

Kurtalan Nakliyeciler Derneği Başkan'ı Abdurrahman Başaran telgrafında özetle şöyle dedi:

"Ankaraya tahsis edilen kömürlerden 2 bin tonluk bölümünün, Kurtalan ilçesinin Kayabağlar Köyü Belediye Başkanlığı'na teslim edilmesi için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu 19 Şubat günü Türkiye Kömür İşletmeleri Kurtalan İrtibat Bürosu yetkililerine telefonla emir vermiştir. Bir köy belediyesine verilen 2 bin ton kömür Siirt'in yıllık yakacak kömür ihtiyacını karşılayacak miktardıdır. Kömürün Belediye Başkanı Bahattin Sevgili ile kardeşi Kurtalan İl Genel Meclis üyesi Nizam Sevgilinin emirlerine tahsis edilmesi, toprak ağası ve şeyh olan Muş Ap milletvekili Kasım Emre aracılığı ile sağlanmıştır. Şeyh Kasım Emre ile Belediye Başkanı, Nakşibendi tarıkatından dolayı birbirleriyle ilişkileri vardır. Söz konusu 4 milyon liralık 2 bin ton kömür bu nedenle verilmiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kıratlıoğlu

MALATYALI ÜRETİCİLER

"Tütün taban fiyatı en az 170 lira olmalı"

MALATYA (DEMOKRAT)

Tütün taban fiyatanın en az 170 lira olması istendi. Kendileriyle görüştüğümüz Malatya'nın merkez Elmalı ve Söğüt köylerinden tütün üreticileri, geçtiğimiz yıl verilen tavan fiyatın çok düşük olduğunu belirterek, o günden bu yana artan hayat pahalılığı ve yükselen fiyatlar da hesaba katılarak bu yılki tütün taban fiyatının en az 170 lira olması gerektiğini savundular.

Köylüler, "6 kişilik bir aile düşününki tüm fertleri yaz kış bütün mesaimizi 800-900 kilo tütün için harcıyoruz ve bunun karşılığı elimize geçen 20-25 bin liradır. Bu para uğraştığımız tütünün maliyetini karşılamak şöyle dursun, 1 kişinin yıllık yiyeceğine bile yetişmiyor. Geçen yıl sözümona 60 liralık tavan fiyat verdiler. Ama tütünümüzün çoğu 30-35 liradan alındı." diyerek, bu yıl en düşük fiyatın 170 liradan tutulmasının zaruret haline geldiğini, aksi halde karın tokluğuna bunca zahmete bundan böyle katlanamayacaklarını ve başka ürünleri seçeceklerini belirttiler.

Malatya'da çöpler 1,5 aydan beri toplanmıyor

MALATYA (AKA)

Malatyada 1,5 aydan beri çöplerin toplanmaması, halkın sağlığını tehdit etmeye başladı. Çöplerin kaldırılması belediyeye baş vuran halkın bir sonuç alamadığı bildiriliyor.

Belediye yetkililerinden alınan bilgiye göre çöplerin kaldırılmaması mazot yokluğundan kaynaklanıyor.

Malatya'da CHP'li avukat, kendisini öldürmek isteyen faşistlerden birini öldürdü

HABER MERKEZİ

Malatya Cumhuriyet Halk Partisi İl Yönetim Kurulu Üyesi Avukat Süer Kalkan Çarşı Merkezi'nde arabasıyla giderken silahlı iki faşistin saldırısına uğradı. Faşistlerin saldırısını farkeden Süer Kalkan kendini arabadan dışarı atarak, kurşunlardan kurtulmak istedi. Ancak bu sırada ağır yaralandı. Süer Kalkan yaralı olmasına karşın kendisine ait tabancayı çekerek saldırganlara ateş etti. Bu arada saldırıyı yapan faşistlerden Fatih Lisesi öğrencisi Fahrettin Aksoy'u öldürdü. Faşistlerden diğeri ise çatışma sırasında kaçtı. Ağır yaralanan avukat Süer Kalkan daha sonra hastaneye kaldırılarak tedavi altına alındı. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü ve kaçan faşistin aranmasına başlanıldığı öğrenildi.

ŞAVŞAT'TA YAPILAN GÖSTERİDE ZAMLAR VE BASKILAR PROTESTO EDİLDİ

Şavşat'ta çok sayıda kişinin katıldığı zamları ve baskıları protesto amacıyla bir yürüyüş yapıldı. İlçe merkezinde akşam saatlerinde başlayan gösteriler sırasında civardaki tüm tepelerde ateşler yakıldı ve "Yaşasın Tariş direnişi", "Zama zulme karşı tek yol devrim", "Ulaş yaşıyor" gibi sloganlar atıldı.

DİYARBAKIR'DA BİR POLİS MEMURU DAHA ÖLDÜRÜLDÜ

Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü İkinci Şube polis memurlarından Muharrem Aldemir, henüz kimlikleri belirlenemeyen kişiler tarafından vurularak öldürüldü. Cinayet Masası polislerinden Aldemir'in Fatihpaşa semtinde görevde bulunduğu bir sırada açılan yaylım ateşi sonucu öldüğü öğrenildi. Bu arada olay sırasında yoldan geçmekte olan Fikriye Özgezici adlı kadın da ağır yaralandı. Yaralı, Tıp Fakültesi Numune Hastanesine kaldırıldı. Emniyet Müdür Muavini Reşat Anıl Utkular, iki gün içinde iki polis memurunun öldürülmesi olayının birbirine bağlantılı olabileceğini söyledi. Ayrıca olayla ilgili oldukları sanılan 4 kişinin gözaltına alındığı da açıklandı.

İZMİR ÇAMDİBİ'NDE GÖSTERİ YAPILDI

Çamdibi semtinde gösteri yapan bir grup yollarda lastikler yakarak ve barikatlar kurarak yürüyüşe geçti. Sol içerikli sloganların söylendiği yürüyüşe müdahale etmek isteyen güvenlik kuvvetleriyle göstericiler arasında çıkan çatışmada da bir kişinin yaralandığı öğrenildi. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğünü belirttiler.

ÜNYE'DE BİR POLİS ÖLDÜRÜLDÜ, 300 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

Ordu Ünye'de kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu bir polis memuru öldü. Olayın hemen ardından Halkevi, DEV–GENÇ ve TÜM-DER binaları basılarak 4'ü kız, 50 kişi gözaltına alındı. Ayrıca güvenlik kuvvetlerinin bu arada sokakta bulunan kişileri de yakalayıp tartaklayarak toplam 300 kişiyi gözaltına aldıkları bildirildi. Öte yandan yöre halkı gözaltına alınan kişilere, "Söyleyin, polisler işkence yapıyor diye söyleyin, sizi bunun için topluyoruz" dedikleri öne sürüldü.

● Kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu Mustafa Çiloğlu adlı bir kişi vurularak öldürüldü. Çiloğlu'nun Ürer Fabrikası'nda ustabaşılık yaptığı, gece işçilerini bırakıp arabayla eve dönerken Gazi Mahallesi'nin İmam Hatip Lisesi yakınlarında öldürüldüğü belirlendi. Emniyet yetkilileri olayın siyasi bir yönünün bulunmadığını öne sürdüler. Yakınları Çiloğlu'nun demokrat nitelikli bir kişi olduğunu bildirdiler.

ELBİSTAN'DA BİR BERBER DÜKKANI SİLAHLA TARANDI BİR İŞÇİ ÖLDÜ

Elbistan'ın Tepebağ semtinde Zabit Korkmaz'a ait berber dükkanı kimlikleri saptanamayan silahlı kişilerce tarandı. Dükkanda bulunan müşterilerden Mustafa Gümüş adlı işçi öldü. Tıraş olmak için sıra bekleyen Ali Akdoğan, Hasan Fidan adı saptanamayan bir kişi ve berber Zabit Korkmaz'ın da çeşitli yerlerinden yaralandıkları bildirildi. İşçi Mustafa Gümüş'ün berber koltuğunda tıraş olduğu bir sırada alnından ve göğsünden aldığı yaralar sonucu olay yerinde öldüğü belirtildi. Olayla ilgili oldukları sanılan iki kişinin gözaltına alındığı açıklandı.

ANKARA'DA SOL GÖRÜŞLÜ BİR İŞÇİ ÖLDÜRÜLDÜ

Dikmen semti Keklikpınarı Mahallesinde yolda kimlikleri saptanamayan kişilerin saldırısına uğrayan işçi Ömer Ali Aksoy, aldığı kurşun yaraları sonucunda öldü. Saldırganların olay yerinden koşarak kaçtıkları belirtildi.

Aksoy'un sol görüşlü olduğu ve faşistlerce öldürüldüğü öğrenildi.

● Sayıları 30'u bulan bir grup faşistin İncirli Piyangotepe Mahallesi'ne saldırdığı bildirildi. Yöre halkı olay yerine gelen güvenlik kuvvetlerinin saldırganları yakalamadığını buna karşın saldırıya uğrayan yurttaşları tartakladığını öne sürerek bu tutumu kınadı. Ayrıca saldırıyı düzenleyen faşistlerin ev adreslerinin güvenlik kuvvetlerine bildirildiği halde hiç bir önlemin alınmadığı ve arama yapılmadığı iddia edildi. Olaylar sırasında halktan soyadı belirlenemeyen Hasan adlı bir kişinin de yaralandığı öğrenildi.

ŞIRNAK BELEDİYE BAŞKANI GÖZALTINA ALINDI

Siirt'in Şırnak ilçesi Belediye Başkanı Abdullah Erkan, Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından gözaltına alındı. Şırnak Belediye Başkanı Erkan'ın gözaltına alınma nedeni açıklanmadı.

İSTANBUL'DA İKİ DEVRİMCİ ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul Zeytinburnu Yeşiltepe'de iki devrimci öldürüldü. Sivas nüfusuna kayıtlı Nedret Yalçın (22) ile İhsan Mermerci Lisesi öğrencisi Kâzım Önal, uğradıkları silahlı saldırı sonucu öldüler.

● Ankara Asfaltında Küçükyalı ile Bostancı arasında bulunan karayolu tünelinde Arif Demir adında bir kişinin cesedi bulundu. Arif Demir'in alnından tek kurşunla vurularak öldürüldüğü açıklandı. Demir'in 26 yaşında olduğu ve Beyoğlu'nda avize imalatında çalıştığı bildirildi. Öte yandan Şişli Gürsel Mahallesinde oturan Arif Demir'in Küçükyalı'ya götürülerek öldürüldüğü olasılığı üzerinde durulmaktadır.

● Daha önce boğularak öldürülmüş bir durumda bulunarak morga kaldırılan cesedin, Lemi Erdem adında bir gence ait olduğu öğrenildi. Edinilen bilgiye göre, İGD üyesi Lemi Erdem, önceki gün Okmeydanı'ndaki evinden alışveriş yapmak üzere gittiği Şişli Migros mağazasından, faşistler tarafından kaçırılmıştı.

Erdem Alkoç'un cenazesine halktan çok sayıda kişi katıldı.

Fatsa'da öldürülen devrimcinin cenazesi kaldırıldı

HABER MERKEZİ

Fatsa'ya bağlı Bolaman bucağına dışardan gelen faşistler tarafından pusu kurularak öldürülen devrimci Erdem Erkoç'un cenazesi kalabalık bir halk topluluğu tarafından kaldırıldı.

Cenazeye katılanlar mezarlığa kadar yürüdüler ve yol boyunca "Erdemler ölmez, Erdem'in katili oligarşi" sloganlarını söylediler.

Törende yapılan konuşmalarda, "Ölümlerin halkı yıldırmayacağı, taşizme karşı direniş mücadelesinin gelişip güçleneceği, yoksulluğa itilen emekçi halkın bir köle gibi susmayı kabul etmeyeceği" belirtildi.

Erdem Erkoç'un annesi kendisiyle söyleşen muhabirimize, "Tüm devrimciler benim oğlumdur. Erdem'in öldürülmesiyle mücadele bitmez. Oğlumun mücadelesini devrimci evlatlarımla, analarla biz sürdüreceğiz. Katiller bunun hesabını vereceklerdir" dedi.

EŞEL MOBİL ALDATMACASI

ARAŞTIRMA –İNCELEME SERVİSİ

Eşel-Mobil, ücretleri dondurmanın kılıfıdır

–1–

Ülkemizde 100 kuruşluk ciklet bile 200 kuruşa çıkmasına yol açan devalüasyon ve zam kararlarını açıklayan Başbakan'ın, seri toplantılarının sonuncusunda, "biz zam yaptık ama memurları da düşündük, onların maaşlarını da bu oranda arttıracağız" anlamına gelen sözleri kamuoyunda duyuldu ve Eşel-Mobil tartışılmaya başlandı. Eşel-Mobil fiyat artışları oranında ücretlerin arttırılmasını öngören bir sistemdir ve güçlü veriler, sağlam bir endeksleme gerektirir. En gerçekçi endeksler bile, yeni tüketim alışkanlıkları yer almadığından günün fiyatlarını yansıtmaz, belli zaaflar taşır. Endekslerin genel zaaflarının ötesinde, ülkemizdeki endekslerin ayrı bir özelliği daha var. Türkiye'de Ticaret Bakanlığı, İstanbul Ticaret Odası, DİE'nin hayat pahalılığını değişik oranlarda yansıtan endeksleri var. Eşel-Mobil sisteminin uygulanacağını varsayalım. Bu endekslerden hangisi temel alınacaktır? Açıktır ki çalışanlar en yükseğini, iktidar ise en düşüğünü isteyecektir. Ülkemizdeki endekslerden hiçbirinin kirayı hesaba katmadığını da ekleyelim. Bir memur maaşının tümünü yutan kiralar, bizim endekslerimizde sabit kabul edilir ve hesaba katılmaz.

EŞEL–MOBİL'LE HÜKÜMET ENFLASYONU ÖNLEYEMEYECEĞİNİ PEŞİNEN KABUL EDİYOR.

Eşel-Mobil, maaş ve ücretlerin hayat pahalılığına göre değişmesini amaçlar. Yani enflasyon oranının belli aralıklarla maaşlara yansıtılması gerekir. Eşel-Mobil sisteminin mantığı gereği, her ay artan fiyatlar karşısında bu düzenlemenin ayda bir olması zorunludur. Oysa Başbakan açıklamasında, "enflasyon oranının yarısı kadar ve yılda iki kez zam yapılacağını" söyledi. Ayda bir ve enflasyon oranının tamamı kadar bir arttırma bile, gerçek maaşların aynı düzeyde kalmasına yol açar. Her ay artan enflasyon karşısında memur tüketimini kısar, örneğin bir ay öncesine göre daha az et, süt alır. 6 ay sonraki ayarlama memurun geçtiğimiz 6 aydaki zararını karşılamaz.

> BÖYLE BİR AYARLAMA ENFLASYONUN YÜKÜNÜ EMEKÇİLERİN ÜZERİNDEN KALDIRMAZ, TAM TERSİNE ONLARI EZER. ENFLASYONUN % 100 ORANINDA YANSITILMASININ ÜCRETLERİ DONDURMAK ANLAMINA GELDİĞİNİ DÜŞÜNÜRSEK, DEMİREL'İN ÖNERDİĞİ ŞEKLİYLE MEMURLARIN GERÇEK ÜCRETLERİNDE ENFLASYON ORANININ YARISI KADAR DÜŞÜŞ OLACAKTIR.

2 yıl önce MSP tarafından önerilen ama reddedilen yasa tasarısının gerekçesinde şöyle deniliyor: "Eşel-Mobil, bir diğer deyişle esnek ekonomik değer esası, sabit ve dar gelirlilerin satın alma güçlerini EN AZINDAN DEVAMLI AYNI KARARDA TUTABİLME imkanı verecektir". MSP açık yüreklilikle Eşel-Mobil'in ücretleri dondurmak anlamına geldiğini itiraf ediyor.

Demirel tarafından gündeme getirilen eşel mobil konusunda görüşlerine başvurduğumuz MSP grup sözcüsü Şener Battal şunları söyledi:

"Sayın Demirel'in önerileri memur ikramiyelerini tekrar getirmekten ibaret gözüküyor. Sayın Başbakan'ın izahatına göre onun söylediği şeylere Eşel-Mobil demek mümkün değil. Zoraki bir isim aranırsa enflasyon tazminatı denebilir. Pahalılık karşılığı ikramiye denebilir. Ama Eşel-Mobil denmesi ne bilimsellik bakımından, ne de konunun pratiği bakımından mümkün değil. Demirel'in laf üretmekten başka birşey yapmadığı anlaşılmaktadır. Ancak hükümet bu beyanlarıyla yaptığı devalüasyon ve aşırı zamlar karşısında kitlenin reaksiyonunu azaltmayı amaçlamaktadır. Ancak günümüzde kitle reaksiyonlarını sözle azaltmak modası çoktan geçti. Kitleler ekonomik uygulamalara inanmaktadır. Biz MSP olarak çok önceden teklif ettiğimiz bu önerimize kim sahip çıkarsa memnun oluruz."

DEMİREL NEDEN EŞEL MOBİLDEN SÖZETTİ?

Ülkemizde egemen sınıfların içinde bulunduğu bunalıma, tekelci sermayenin taleplerine uygun çözümler bulan Demirel, bu çözümlere görünüşte taban tabana zıt olan böylesi bir öneriyi neden ortaya attı. Hükümet, kapitalizmin kendi işleyişi için de egemen sınıflar açısından yapılması gerekeni (devalüasyon, zamlar...) yaptı.

İç tüketimi kısmayı, ücretleri dondurmayı ve üretimi arttırarak ihracata yönelmeyi amaçlayan önlemlerin hemen ardından Demirel'in Eşel-Mobilden sözetmesi halkın değişik kesimlerinin zamlara karşı yürüttüğü ve de yürüteceği muhalefeti, memurlara verecekleri sözde tavizlerle, bölme ve sindirme amacına yöneliktir.

YARIN: EŞEL–MOBİL SİSTEMİNE TEPKİLER

"Bu sistem, toplu sözleşmelerin yerini alamaz"

Doç. Dr. Alpaslan IŞIKLI (SBF Sosyal Siyaset ve İş Hukuku Kürsüsü Öğretim Üyesi)

Eşel-Mobil sistemi işçiler bakımından toplu sözleşme sisteminin yerini alacak bir sistemi olarak değil onu tamamlayan, işleyişine biçim kazandıran bir unsur olarak düşünülür. Nitekim uygulaması da böyle bir gelişim göstermiştir. Örneğin: İngiltere'deki Eşel-Mobil'e dayandırılmış bazı toplu sözleşmelerde bir sözleşme yapıldıktan sonra 2-3 aylık peryotlarla fiyat artışına göre ücretlerin otomatik olarak, yeni bir pazarlığa gerek kalmadan artırılmasını öngören bir mekanizma öngörülmüştür.

Ancak Eşel-Mobil'in dünyada çok yaygın bir uygulama alanı kazandığı söylenemez. Bunun başlıca nedeni, yalnızca eşel mobile dayandırılan bir ücret artırma mücadelesinin işçilerin ve sendikaların gözettikleri hedefleri karşılamaya yeterli olmamasıdır. Zira, ücret ve maaşlardaki artışları yalnızca fiyatlardaki artışa bağlayan bir Eşel-Mobil sistemi, gerçekte bu tür gelirlerin sabit kalmasını sağlamaktan başaka sonuç vermez. Böyle bir sonucun ise verimlilik ve toplam gelir artışından pay almayı ve gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderilmesini amaçlayan sendikaları tatmin etmemiş olması doğaldır.

Ülkemizde Eşel-Mobil"in uygulanması için teknik bakımdan, güvenilir fiyat endekslerinin yokluğu öteden beri bilinen bir gerçektir. Örneğin, mevcut fiyat endekslerinin hiçbiri kiralardaki artışları nazara alarak hesaplanmamıştır. Bunun yanı sıra uzman kadroların partizanca atamalarla doldurulduğu bir dönemde DİE, DPT gibi kurumlardan objektif, tarafsız fiyat endekslerinin hazırlanmasını beklemek giderek tamamen olanaksızlaşabilir.

Öte yandan, ülkemizde fiyat artışları mevcut endekslere göre %75 civarındadır. Başbakan bu oranın ayda %8, yılda %100 civarında olduğunu ve üç rakamlı enflasyona hazır olunmasını ifade etmiştir. Bu durumda yalnızca son bir yıldaki fiyat artışlarını nazara alan bir Eşel-Mobil sisteminin gereği olarak ücret ve maaşlarda bugün için %100'lük bir artış zorunludur. Dolayısıyla Eşel-Mobil'e taraftar olan bir siyasal iktidarın memur maaş katsayılarında en az %100'lük bir artışa razı olması gerekirdi. Oysa, katsayı örneğin 16'dan 22'ye çıkması halinde yaklaşık olarak yalnızca ortalama %18'lik bir artışa tekabül edeceği tahmin edilmektedir.

Öte yandan sigortalı işçi ücretlerindeki artış bu güne kadar %30 civarında olmuştur. Eğer siyasal iktidar Eşel-Mobil'e razı ise kamu kesiminde taraf olacağı toplu iş sözleşmelerinde bir yıl öncesine göre %100, iki yıl öncesine göre %400'lük bir ücret artışını asgari baz olarak kabul etmesi gerekir. Oysa, sendikaların fiyat artışlarının çok altında kalan taleplerinin dahi nasıl tepki ile karşılandığı ortadadır. Dolayısıyla önümüzdeki dönemde, mevcut koşullar içinde işçi ve memurların gelirlerini sabit tutmalarının bile mümkün görülmediği söylenebilir.

Bitlis YSE işyerinde çalışanlara sendikal baskı yapılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Köyişleri ve Kooperatifler Bakanlığı YSE Genel Müdürlüğü Bitlis İli YSE Müdürlüğünde işçilere baskı yapılıyor. Demirel Hükümetinin iktidara gelişinin hemenardından tüm kamu işyerlerinde uygulanan baskılar Bitlis YSE Müdürlüğünde de sürüyor.

Bitlis YSE işyerinde örgütlü bulunan YSE–İş Sendikasına üye işçiler, bu sendikadan ayrılarak Köy–YSE–İş Sendikasına girmeye zorlanıyor. İşçiler sudan bahanelerle baskı altına alınıyor. Köy–YSE–İş Sendikasına geçmeyen işçilere senelik izinleri verilmiyor.

Demirel hükümetinin iktidara gelmesinden sonra Mersin'deki görevini bırakıp Bitlis YSE Müdürlüğüne gelen Fikri Çelik, işçilere baskı yapıyor. Gazetemize gönderilen bazı yazıların fotokopilerinde Fikri Çelik, CHP döneminde Kars ve Tunceli illerine tayinleri çıkanları, yeniden Bitlis'e getirttiğini belirtiyor.

Amerikalılar da köşeyi dönecek

"Köşeyi dönmek" için kafa patlatanlar sadece bizim ülkemizde mevcut değil. "Küçük Amerika"da "küçük" köşeler dönülürken, sağlam müttefikimiz ABD'de de "büyük köşeleri" dönmek için dergilere ilanlar bilem veriliyor:

"Milyoner olmak ister misiniz?.... Olabilirsiniz. Her defasında 1 milyon Mark vererek sizi 21 kez milyoner yapabiliriz.."

Bu "gavurlar" mutlaka bizden duydular böyle ilanlar vermeyi.. Bizim ülkemizde hatırlarsınız halıları döşetip milyoner olanlar var. Oradan öğrenmiş olacaklar.

Bakın işte bir örnek daha: Amerikan 'Newsweek' dergisi okurlarına kupon vererek milyoner olmalarını sağlıyor. Al eline bir makas milyoner ol. Bu arada "ufak" bir meblağ da ödeme yapacaksınız tabii... (31 bin 800 Türk lirası kadar..)

Piyangoda kazanma şansı üçte bir'miş. Üçte bir oldumuydun tamamdır, köşeyi dönüverirsin. Ama üçte ikinin arasında yer aldın mı Hoca'nın deyimiyle "Tam köşeyi dönecekken yuvarlanıvereceksin"

İsmi cismi açıkca belli olmayan bu "piyangoyla milyoner yapma şirketi"nin herkesi niçin bu kadar büyük bir hevesle milyoner yapmak istediği ilanda anlatılmamış. Ama bizim anladığımız kadarıyla bu piyangocular şanslarını denemek isteyen saf kişilerden topladıkları 30'ar bin lira ile ancak kendileri milyoner olabilirler.

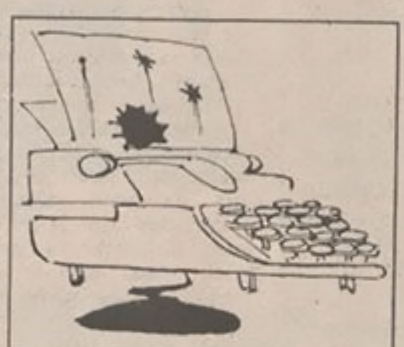
Yine de Türkiye'de yayınlanan çeşitli gazeteler ve piyongo şirketleri koskoca Batı'ya örnek oldukları için övünebilirler. Tüm düyada "Beynelmilel piyangoculuk" akımını başlattıkları için ne kadar gerinseler yeridir.

"Her mahallede bir milyoner" akımı böylece artık yalnız Türkiye'de değil Batı dünyasında da çok sözü edilen bir konu olur herhalde.

Eyvah!

Bab-ı Ali'de bir telaşdır başladı.. İçişleri Bakanımız Sayın Mustafa Gülcügil'in "illegal örgüt" mensuplarından bazılarının iki daktilo makinası ile birlikte ele geçirildiğini açıklamasından sonra bazı

basın mensuplarının daktilo makinalarını imha etmek için bazı gizli işler çevirdiği öne sürülüyor.

Sayın Bakanımız...., Gerçekten doğru mu? ... Eğer daktilo makinaları birer suç unsuruysa silah kaçakçılığının yanı sıra bir de "daktilo kaçakçılığı"nın türemesinden endişe duyduğumuzu belirtmek isteriz...

Acaba daktilo kullanmak için ruhsat almak da gerekebilir mi? Yapılan aramalar sırasında üstümüzde bir daktilo yakalanırsa niee olur halimiz? Tüm bu sorular fena halde kafamızı meşgul ediyor..

Ünlü yazarlarımız katipler, arzuhalciler, muhabirler, avukatlar, sekreterler daha kimler.. Hepsi, hepsi öyle sanıyoruz ki bu açıklamadan sonradehşete kapılmışlardır..

Açıklığa kavuşturulmalıdır bu konu.. "Filancanın evinde yapılan aramada bir adet 'f' klavye falan marka, iki adet 'a' klavye filanca marka otomatik, bir adet feşmekanca marka siyah şeritli daktilo makinası ele geçirilmiş olup örgüt mensupları hakkında gerekli soruşturmaya başlanmıştır" gibisinden suçlamalarla karşılaşmamak için konuya açıklık getirilmelidir.. Rica ediyoruz..

Hem ayrıca, yakalanan "teröröstler"in yanlarında çeşitli boy ve ebatta saman kağıtları, tükenmez kalemler, silgiler, günlük gazeteler, konserveler, sigaralar bulunmuşsa bunların da birer suç delili oluşturup oluşturmadığı da tarafımızdan merak edilmektedir.

Kafamızdaki tüm bu soruların açıklığa kavuşturulmasını rica ediyoruz. Ama üzerimizde denenmeden.....

Onlara da birşeyler veriverin

TBMM'de yapılan görüşmeler sırasında eski 5 ajana aylık bağlanması kabul edilmiş.

Ajan dedik de aklımıza hemen provokatör geliverdi. Sahi bu memleketin daha nice değerli şahsiyetleri var maaş bağlanması gereken. (Gerçi yeterli maaş bağlanmıştır amma,. Biz yine de onlara yeterli ölçüde maaş verilmesini arzu ediyoruz.)

Hani birilerinin ishal olduğu için dışarıya sık sık çıkıp girdiğinden iyi izliyemediği bir "gizli" toplantıya başkanlık eden ve ülkemizi bir "komünist" ülkede yapılan gençlik festivalinde temsil eden iki yanı keskin meşhuuuuur ajanımızı unutmadınız inşallah...

Hem o değerli zata, hem de ishal olduğu için "gizli" toplantıyı iyi izleyemeyen bu baylara maaş bağlanmalıdır. Hatta bununla da yetinmemeli kendilerine birer madalya verip önemli devlet görevleri ve banka yönetim kurulu üyelikleri verilmelidir.

Bu değerli zatları unutmayınız lütfen.

İdare ediverin canım...

Efendim, AP Kadın Kolları 'kendi teşkilatlarında' bir "tutum" ve "tasarruf" kampanyası açmış. Birkaç tane de slogan tespit etmişler:

"Herşeyden tasarruf etme.."

"Bir süre için sıkıntılara katlanma.."

"Kendi lüksünden fedakarlık..."

Ah, şu nazik hanımefendilerin inceliğine bakın hele... Zaten iyi biliyorduk memeleket yararına her saat "uğraşıp didindiklerini.."

Bizim de sözkonusu kampanya için nacizane birtakım önerilerimiz olacak:

Sayın bayanlar.. Konken partilerinize sadece birinizin arabasıyla gidin.. Benzin sıkıntısının çekildiği bugünlerde iyi bir tasarruf olur.

Sabahları geç kalkarak kör karanlıkta elektriklerin boşu boşuna yanmasına engel olun. Enerji tasarrufu için yerinde bir adım atmış olursunuz..

Rujlarınızı ince sürmeye gayret edin. Ruj için dışarıya ödediğimiz dövizleri düşünürseniz yaptığınız işin önemini anlayabilirsiniz.

Tırnaklarınızı hergün boyamayınız, 2 günde bir boyarsanız, önemli bir yükten kurtulur memleketimiz.

Eğer bir kuçu kuçuya sahipseniz-içimiz yanıyor ama-bir süre ona Avrupa maması yedirmeyin. Bizim yerli bonfile ve bifteklerle idare etsinler.

Her "cemiyet toplantısı" için ayrı elbise almaktan kaçının. Birbirlerinizin elbiselerini değiştirerek herkese yeni almış gibi görünün.

Hiç kitap dergi gibi, (magazinler dışında) gereksiz şeylere para yatırmayın.

Ve eğer biryerlerde ekmek bulamazsanız, mevsim meyvalarıyla bezenmiş iyi bir pasta yiyiverin..

Dirayetli Devlet Adamları

Murat BELGE

Osmanlı devletinin yükselmesinin sona ermesiyle başlayanuzun dönemin ne tür çalkantılarla geçtiğini hep biliriz. Kendini durmadan tekrarlayan ve bir türlü yeni bir senteze varmayan sonsuz bir didişme dönemidir bu. İşte bu kargaşalık içinde, "dirayetli Osmanlı devlet adamları" da birbirini izlemiştir. Bu "dirayet" kavramını saygıdeğer tarihçi İsmail Hakkı Uzunçarşılı'dan alıyorum. Uzunçarşılı'nın Osmanlı Tarihi'nin üçüncü cildinde, örneğin Köprülü Mehmet Paşa bu sıfata hak kazanan bir devlet adamı olarak tanıtılır. Köprülü Paşa sadarete geldiğinde devletin düzeni bozulmuştur, ortada ipe sapa gelmez bir baldırıçıplak alayı anarşi yaratmaktadır. Uzunçarşılı, Paşanın "dirayet"ine kanıt olarak, işe başlar başlamaz beş bin kadar adamı kestirdiğini anlatır. Anlaşılıyor ki "radikal" bir tutumu varmış Köprülü Mehmet Paşanın: "radikal", çünkü sorunu kökünden kesiyor. Osmanlı devleti birçok sorununun yanısıra, nüfus fazlalığından da şikâyetçi olmalı bu dönemlerinde. Nüfus fazla olunca mal yetmiyor. Böyle bir durumda fazla nüfusu yoketmek gerçekten radikal bir çare.

Uzunçarşılı'nın bir başka "dirayetli devlet adamı" örneği de ünlü Kuyucu Murat Paşadır. Bu Paşa da lakabını, başdüşmanı olan Celalileri doğrayıp kuyulara doldurmasından alır. Osmanlı tarihçisi Uzunçarşılı, Osmanlı reformcusu Murat Paşa hakkında latif bir anekdot anlatır. Paşa bir gün yine Celalileri basmış, dağıtmış, doğramış. Savaş yerinde Osmanlı ordusu dinlenirken, Paşanın yanına on üç yaşlarında bir oğlan çocuğu getirmişler. Sorgu sual sonunda anlaşılmış ki çocuk, Celalilerden olan bir saz şairinin oğluymuş, onun atının terkisinde dolaşırmış Celalilerle birlikte. Bu son savaşta, şair babası da ölüp gitmiş. Hikâyeyi öğrenen Murat Paşa, adamlarına dönüp çocuğu idam etmelerini söylemiş. Koskoca Kuyucu Murat Paşanın tecrübeli cellatları bile karşı çıkmışlar bu emre, "şuncacık çocuktan ne istersin, Paşa? " demişler. Bakmış ki cellatlardan hayır yok, devletli Paşa kendi sıvanmış, yayın kirişiyle dere kenarında boğmuş çocuğu. İşini bitirince de, hazır bulunanlara, unutulmayacak bir devlet adamlığı dersi vermiş. Bu çocuk, demiş, daha bu yaşında neler görmüş, öğrenmiş. Büyürse devletin başına azılı belâ kesilir. Onun için şimdiden hesabını görmeli.

Bu anekdotu hayranlıkla nakleder Uzunçarşılı ve özlemle,böyle"dirayetli devlet adamları" zamanında düzenin sağlam durduğunu, dirayet azaldıkça düzenin bozulduğunu söyler.

İnsan hayran kalıyor böyle dirayete, devlet adamlığı geleneğimizin bu kudretli köklerine. Neredeyse, "Allah başımızdan eksik etmesin böyle devlet adamlarını" diyeceğiz de, düşünüyoruz, gereksiz bir dua bu. Çünkü zaten hiç bir zaman eksik olmamışlar.

Cidemizin Rıfat Hoca'sı

Konuşan: İclal YILMAZER

●"Bak kızım, doktorun emeklisi olmadığı gibi, memleket sorunlarını, üretici halkın sorunlarını iş edinmiş yazarların da emeklisi olmaz."

●Göstermelik yazarlığı bir yana bırakarak kendi yeteneklerimizi üretken halkımızın tükenmeyen gücüne ekleyelim.

Rıfat Ilgaz söyleşi sırasında.

Bizim yaşımızdakilerin, babalarımıza, annelerimize yakınlığından ötürü "Rıfat amca"sı, tüm Cidelilerin "Hoca"sı Sayın Rıfat Ilgaz'ı, birlikte oturduğumuz, gene Hocamızın verdiği adla "gökdelen"in dördüncü katında buldum. Kapısı her zamanki gibi açıktı. Bir divana uzanmış gazete okuyordu. Odasının kapısında görünce "Gel bakalım İclal" dedi.

—"Hani o gazete için geldim" dedim, "Demokrat Gazetesi... İzninizle.." İzin çıkmıştı, başladım:

"Herkesin yaşlanınca doğduğu, büyüdüğü yerlere dönüşü doğal sayılabilir. Bir sanatçı olarak bu konuda siz ne düşünürsünüz? Bu biraz da ortamınızdan kaçma anlamına gelmez mi?

—"Evet, kişisine göre bu anlama da gelebilir. Büyük kentler, artık görüyoruz ki içinde yaşayanları türlü kirlenmelerle olumsuz biçimde etkiliyor. Hele ağır koşullar içerisinde, bizim gibi yaşamının son yıllarına gelenleri... Dergilerde, gazetelerde yazdıkları gibi biz acılı bir kuşağız, 1940 kuşağı. Çoğumuz ağır koşullar altında çalışmak zorunda kaldık. Çalışabilenler, iş bulma mutluluğuna kavuşmuş olanlar gene de... Öyle yıllar oldu ki Babıali'de değil çalışmak, bu caddeden bile geçemedik. Bugünün gençlerine bu gerçekleri anlatabilmek çok zor. Diyelim ki bir kitap yüzünden içeri atıldık. Çıktığımızda ne yapmamız gerekir? Gene kendi çevremizde bir iş aramak, ya da buna benzer bir iş... Şiir yazmak artık bu durumda olanaksız. Yazılsa da hiçbir dergi koymayacaktır. Hiçbir yayınevi basmayacaktır. Bir de yazarın geçim sorunu var. Hele çoluk çocuk sahibi ise neyle geçinecektir. Eğer bana neyle geçindiğim sorulursa bunun yanıtı bile olanaksız. Dönüp dolaşıp Babıali'ye geldim. Hiçbir iş yapmadığım aylarda bile elaltından, düzeltecek bir yazı, adımı koymadan yazacağım bir öykü, bir makalecik aradım, buldum da...

Yazı yazamadığım aylar entertiplerde, linotiplerde yazı dizdim. Magazinlerde gençler için aşk mektupları yazdım. Adımızın gizliliğine dayanarak mizah yazılarına da başladım. İşte en tutan, en geçim sağlayan işlerimden biri de bu mizah türündeki yazılarım oldu. Yazı yazma olanakları bulamadığımız yıllarda sabahlara kadar gazetelerde düzeltmenlik yaptım. Sen birbiriyle hiçbir ilgisi olmayan onbeş yirmi tür yazının, sporundan bilmecesine kadar... arka arkaya okunup düzeltilmesinin ne demek olduğunu düşünebiliyor musun? Basımevlerinin sağlığa aykırı havasını, kurşun buharlarını da bu yorucu işe ekleyebilirsin. Şimdi soruyorum, bu durumda kırk yılını doldurmuş bir yaşlı kişinin Cide gibi havası temiz, görünümü güzel bir yurt köşesinde, Karadeniz'in kıyıcığında dinlenmeye hakkı yok mu? "

—"Gerçekten dinlenebiliyor musunuz Cidemizde? "

—"Benim bu dinlenme deyişim sözgelimi... Cide'ye geleli beş yıl oluyor. Yedi sekiz çocuk romanı, 'Sarı Yazma' adlı üç kitaplık bir roman, birinci bölümü yazıldı ve basıldı. Üç beş oyun, şiirler, öyküler, birkaç gazetenin köşe yazıları... Ayrıca da büyük kentlerin gürültülü havasında okuyamadığım kitaplar.. Bütün bunlar gene de beni yoran uğraşılar değil, dinlendirici işler oluyor"

—"Bir sanatçı olarak büyük kentlerden, sanayi alanlarından kopup, kırsal yörelere geçmenizin üzerinizde bir etkisi oldu mu? "

—"Diyelim ki İstanbul'dayız. Kendi sanatımızla uğraşıyoruz. Öykü ve roman yazıyoruz. Diyelim ki ozanız, böyle bir sanatçıyı büyük kentin olayları mutlaka algılar mı? İşçi sınıfı ile yakından ilişki kuramayan kişi yazar da olsa, ozan da olsa büyük kentten kalkmış, kırsal bölgede yerleşmiş, çok şey değişir mi yaşamında... Ama sanatı, edebiyatı bizim gibi anlayanlar için durum bambaşkadır. Kırsal bölgenin de olumlu bir sanatçıyı ilgilendiren çok yanlı sorunları vardır. İster istemez girecektir bu sorunların içine. Diyelim ki Cide'mizin Nenepınarı kesiminde kömür çıkar. Nasıl kömür. Belki de dünyanın en nitelikli, kaliteli kömürü.. Çevre ilimiz bu kömürün kalorisini düşürür de düşürür... Neden düşürür? Sorun politiktir. Al sana bizim gibiler için önemli bir ,konu... Bu kömüre yöremiz halkı yaklaştırılmaz, EKİ egemen olmak ister. Kömürü komşu ilçenin kamyonları taşır da Cide kamyonlarına taşıtılmaz. Neden? Kömür, resmi yazışmalarda Cide'ye mal edilmemiş ki... Kömür, Kurucaşile kömürüdür resmen... Al sana büyük bir sorun daha... Sonuç, kamyoncular direniyor. Cide kömürlerini, Cideli kamyoncular taşıyor. Bartın'lara, Bolu'lara, Ankara'lara... Peki ne oldu bizim kırsal bölgede dinlenmemiz? .. Bölge kırsallıktan çıkıverdi. Başladık dergilere, gazetelere bu sorunu yansıtmaya, Başladık kamyoncularla Nenepınarı'na taşınmaya... Valilere, Kaymakamlara sorunumuzu anlatmaya... Bak kızım, doktorun emeklisi olmadığı gibi, memleket sorunlarını, üretici halkın sorunlarını iş edinmiş yazarların da emeklisi olmaz"

—"Sonra Cide'ye yapılmakta olan liman sorunu... Ormanlarımız... Orman köylerinin durumu..."

—"İster istemez bu sorunların içine gireceksin! Üretici halk, kendine yakın olan doktoru da tanır, yazarı da... Sıkışınca Kaymakam da önce yazara başvurur"

—"Gazeteden de bu sorunun gün ışığına çıkmasını istiyorlar. Anıları, yaşamın yoğunluğunda renklenmiş bir yazarımızsınız, diyorlar. Okurlarımız sizin bu yoğunluğunuzla yakınlaşmaktan, bu yoğunluğunuza sokulmaktan sevinç duyuyorlar. Dünü bir tarihçi gibi değil de bir tarihçi olgusu içinde edebiyata geçiriyorsunuz. Bütün bu çalışmalarınızın yeni yapıtları nelerdir? "

—"Beni bir anı yazarı, anı öykücüsü, giderek bir anı romancısı olarak niteleyenler de yok değil. Sanki ben romancı değilim de Rıfat Ilgaz'ın "vakanüvis"i, yani anılarının katibiyim! Bu savda bulunanlar, önce yazdığım yazınsal türü incelesinler, roman mı, değil mi? Her yapıtın bir kompozisyon özelliği, bir tekniği, bir düzeni vardır. Biçem de ayrı... Roman gibi başlayıp, roman gibi sürüp gidiyorsa, önce bunun adı romandır. İster anılarımı konu olarak alayım, ister komşu terzi Recep'in yaşamını anlatayım... Olgulara romancı gibi mi yaklaşıyorum, senin yaşındaki bir genç kızın duyarlığı, duygusallığıyla mı? Terzi Recep'le benim ne ayrıcalığım var? Ondan söz edersem, onun yaşamını konu olarak ele alırsam, yapıtım roman olabiliyor da, kendi başımdan geçenleri bir roman kompozisyonu içinde yazarsam anı yazıları oluyor. Ben Recep'in iç dünyasını daha az izlerim de içimde geçen olayları, daha sağlam, daha tutarlı bir biçimde yansıtabilirim. Edebiyatta geçerli olan, türlerdir. Bu türlerin kendisine özgü kuralları... Bu kurallar yazarın kendisi tarafından saptansa bile gene kuraldır. İlerde de geçerli olması gereken kural... Romanın tanımlamasını önce edebiyat tarihçileri, eleştirmenler yapmadı; Konur Ertop'lar, Rauf Mutluay'lar, Tahir Alangu'lar, müfredata göre edebiyat kitabı yazanlar İktidar politikasına göre ders kitabı yazar gibi edebiyat kitabı, edebiyat tarihi yazanlar... Bakıyoruz ki bu politika anlayışı, son günlerde dış politikayla da ilinti kurmaya başladı. IMF'ye dönüştü. İki etkili politika var bugün... Diyelim ki Federal Almanya'da bir öykü antolojisi yapılıyorsa bizim Ulusal Edebiyat takımının oyuncuları bellidir. Hiç değişmez... Eğer bir iki ad unutulmuşsa, hemen eklenecektir. Okuyucu bu listeler yayınlanmasa da bilir takımı,. Amerika'da şiirlerimiz mi çevrilecek.. Halman Bey tek seçicidir. Ya Halman'dır, ya Yalman... Sosyalistçe bir antoloji mi, mutlaka belli aracıların okeyi alınacaktır. Yerine göre iki taraf birbirlerine kontenjan da tanır. Diyeceksin ki herşeyimiz dışardan yönetiliyor, bir edebiyatımız mı kurtulacak bu etkiden... Biz istiyoruz ki memleketi bile edebiyatçılar kurtarsın. Yok mu böyle yazarlarımız, şairlerimiz. Çıkmadı mı? "

—"Konuyu dağıtmadınız mı? "

—"Varsın dağılsın!.. Ben dağıtmazsam, bakıyorum çoğumuz işi oluruna bağlıyor.

Şimdi gelelim yeni yapıtlarımıza!.. Başladıklarımın tümünü yüzüstü bıraktım. Bitirsem ne olacak! Kim basacak... Nasıl basacak? ... Romanlar da anılar da olduğu gibi duruyor. Ben yazayım, sonra, yani öldükten sonra mı basılsın. Bizlerden sonra da romancılar, şairler, öykücüler yetişecektir. Biz, hangi yoldan düzelebilirsek, şu içinde bulunduğumuz çıkmazdan kurtulmanın yollarını araştıralım birlikte... Dışardakilere yeterinden çok güvenmeden.... Birbirimizi iyi tanıyalım. Göstermelik yazarlığı bir yana bırakarak kendi yeteneklerimizi üretken halkımızın tükenmeyen gücüne ekleyelim. Halkından kopan sanatçı, çağının sanat anlayışına sırt çevirmiş demektir..."

TÜRKİYE SİNEMATEK'İ

26 Şubat - 2 Mart
GÖSTERİM PROGRAMI

26 Şubat Salı	19.00	Şeytanın Güzelliği
27 Şubat Çarş.	19.00	Gece Güzelleri
28 Şubat Perş.	19.00	Sükut Altındır
29 Şubat Cuma	19.00	Şebeke
1 Mart C.tesi	14.00	Şeytanın Güzelliği
	16.30	Sükut Altındır
2 Mart Pazar	14.00	Şebeke
	16.30	Gece Güzelleri

Şeytanın Güzelliği (La Beaute Du Diable) Fransızca. Yön: Rene Clair, Oyn: Michel Simon/Gerard Philippe.

Gece Güzelleri (Les Belles De Nuit) Fransızca. Yön: Rene Clair, Oyn: Gerard Philippe/Martine Carol.

Sükut Altındır (Le Silence Est D'Or) Fransızca. Yön: Rene Clair, Oyn: Maurice Chevalier/François Perier/Dany Robin.

Şebeke (Barocco) Türkçe alt yazılı -İngilizce Yön: Andre Techine Oyn: Isabelle Adjani/Gerard Depardieu.

ODTÜ Sinematek ve sinema araştırmaları topluluğu gösterileri...

Komşularımız ne yapıyor biliyor muyuz?

Zihni KÜÇÜMEN

Sayıları kırka varan bölge tiyatrolarını, yirmiyi aşan kültür evlerini hesaba katmadan, yalnız Fransa'nın başkenti Paris'teki tiyatrolardan sözedelim mi? Paris'te her hafta en az üç dört yeni oyun sahnelenir. Başkentte, devletten yardım gören iki opera, beş devlet tiyatrosu, belediyeden yardım gören bir şehir tiyatrosu, altmış kadar özel tiyatro, beş adet operet tiyatrosu, otuz dört çocuk tiyatrosu ve dikkat ediniz, altmış beş kadar da kahve tiyatrosu vardır. Banliyölerinde de on beş kadar tiyatro hemen her gece perdelerini açar, temsiller, konserler, konferanslar verir. Gene başkentte her hafta yirmi klasik müzik konseri, on beş yirmi caz ve pop müziği konseri verilir. Altı yedi bale gösterisi yapılır, otuz kadar resim sergisi acılır (devamlı galeriler bu sayının dışındadır), altmışbir müze ziyaretçilere açılır, otuz kadar girişi ücretli konferans verilir. Bunlara sanatsal değeri olan filmler oynatan yüzlerce sinemayı da katın ve görün Paris'teki sanat cümbüşünü.

Ne oldu bizim gazetelerimize? 1950 -1970 arasında sanat sayfaları ile her tiyatro, sinema, yazın olayını, plastik sanatları, müziği ayrı ayrı ele alan yazarları ile ne oldu basınımıza? Sanırsınız ki artık perdeler açılmıyor, konserler verilmiyor, sergiler kapandı, kimse de roman, hikâye, şiir yazmıyor. Hayır, böyle değil bu! Çarpık kapitalistleşme düzeninde çarpık kapitalizm basını ile yeni bir sömürü alanı buldu. Kentler kırsallaştı ya! Okuryazar ve kültür düzeyi düştü ya. Sanatın da alıcısı azaldı ya. Hepsinin keyfi yerinde. Televizyonda boy gösteren şarkıcılar, reklam oyuncuları, hatta spikerleri ne güne duruyor? Alıyorlar onları ele, kim evlendi, kim boşandı, kimin evinde ne var, kim ne yiyor, ne içiyor, resimlerini basıp dedikodularını yapıyorlar.

Kültür düzeyini yükseltme şansını bulamayan kitleler bu kof'un pompalaması sonucu onları satın alıp avunuyor, oyalanıyor, düş görüyor. Kâğıt yok, kâğıt yok! Peki nedir bu renkli dergi furyası? Sömürü, serbest rekabet ve çok para mı? Şarkıcılara, yıldızlara bakıp; dev posterlerini duvarlara asıp göğüs geçiren yüzbinlerce delikanlı, genç kız! Fransa'da yok mu böyle dergiler? Var tabii... Ama onların yanısıra da yüzlerce sanat, yazın dergisi, özellikle de her günlük gazetenin düzenli yazı yazan tiyatro, müzik, resim, yazın eleştirmenleri... Öyle ki binlerce sanat uğraşısı, kitle iletişim araçları ile, en yetkin kişilerin kaleminden ve ağzından milyonlarca insana anında duyuruluyor.

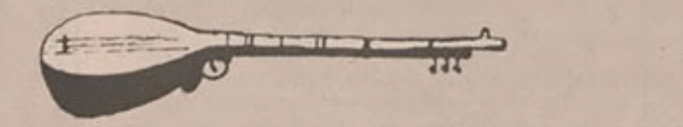
Hep merak ederim: Suriye'de , Irak'ta, İran'da, Ürdün'de, Mısır'da, hatta Yunanistan'da durum nedir? Örneksa, Tahran'da Şah dönemin de tiyatroların oyun dağarı nasıldı? Humeyni zamanında nasıl? Yunanistan'da cunta döneminde tiyatrolar neler oynardı, şimdi neler oynuyor? Brodway'de neler oynadığı binlerce kilometre öteden ajanslarla okyanusu aşar yansır da, burnumuzun dibindeki komşularımız ne yapar ne eder bilemeyiz.

Ulusal tiyatro, kültür emperyalizmi hepimizin dilinde, kaleminde. Peki komşularımız bu konularda hangi aşamalarda, neden bilemiyoruz? Kimse dudak bükmeye kalkışmasın. Bunu incelemek bile kültür enperyalizmi konusunda sağlıklı bir tanı (teşhis) için çok ama pek çok gerekli. Ne dersiniz dostlar?

GOGOL PALTO CEMAL KARABAŞ

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

25 — MEHMET BAYRAK

İşte bu aşamada özellikle derleme çalışmalarında halk ozanlarından yararlanma yönüne gidilmiştir.

Protesto şiirlerindeki duraklamanın nedenlerinden biri de, halk ozanlarının yeni düşünce akımlarıyla yeterince tanışmamış olmalarıdır. Yoksa sosyalist sanatçıların başına gelenleri bugün yeterince biliyoruz.

Bir başka önemli neden de, herhalde yönetimden ürkmeleri, çekinmeleriydi.

Bunlarla birlikte Cumhuriyet dönemi protesto şiirini İkinci Emperyalist Savaştan sonra başlatmak da herhalde doğru olmaz. Çünkü özellikle Dersim olaylarından kaynaklanan çok yoğun bir protesto şiiri vardır. Bu ürünlerin yayımlanamadığıysa açık bir gerçektir. Yoksa bu ürünlerin ne kadar etkileyici ve çarpıcı eleştiriler taşıdığı biliniyor.

Tüm bunlar bir yana, Konyalı Aşık Mehmet Yakıcı'nın (1879-1949), -sonradan Habip Karaaslan gibi dönüş yapacak olsa da- 1930'da kurulan ve beş ay sonra kapatılan Serbest Cumhuriyet Fırkası lideri Fethi Okyar'a hitaben yazdığı "Şikâyetnâme" aynı zamanda bir "siyasi taşlama"yı içermiyor mu? İşte birkaç dörtlük:

Şikâyetnâmeyi yazdım huzura
Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey,
Dokunmasın birşey kalbe fütura
Bizim hâlimizi bilsin Fethi Bey.

....

Tevazu kalmadı düzen bozuldu
İcar nisbetinde evler yazıldı
Fakir, fukaranın bağrı ezildi
Pek yaman haldeyim bilsin Fethi Bey.

Rençber idi insanların yararı
Dört seneden beri etti zararı
Her tahsildarda var, haciz kararı
Canımız yanıyor bilsin Fethi Bey.

....

Düşünceler arttı, derdime daldım,
Ziraat Bankası'ndan yüz lira aldım
Bunu veremeyip mükedder kaldım
Kederli olduğumu bilsin Fethi Bey.

....

Maaş alanlarda fantazi çoktur
Parayı kazanan, avukat, doktor
Fukara rençbere hiç bakan yoktur
Bunların hâlini sorsun Fethi Bey.

(Türk Folklor Araştırmaları sayı: 252/1970)

Elbistanlı Ahmet Çıtak'in bir destanından aldığımız şu örnekler de konumuz açısından ilginçtir:

Kayboldu arada vicdan hizası,
Böyle mi bulunur Allah rızası
Ağzını açana hapis cezası,
Yazın babam yazın, ferman sizindir

Altın stokumuz çekti suyunu
Hürriyet, kırpılan mernos koyunu,
Bin köylüye bedel bir dans oyunu
Oynan babam oynan, meydan sizindir.

....

Köylülere banka açılsın dendi,
Ulaştı mebuslar üstüne kondu,
Köroğlu devrini savuştuk şimdi,
Vurun babam vurun, kervan sizindir.

....

Bir ezana bağladınız dilimiz
Feryat eder mezardaki ölümüz,
Kımıldasa copa değer kolumuz,
Vurun babam vurun, seyran sizindir.

(Türk Folklor Araştırmaları, sayı: 168/1963)

Görülüyor ki, Cumhuriyet dönemi protesto şiirinin değişik boyutları var. Hele Dersim vb. olaylardan kaynaklanan yeni bir niteliğe bürünmüş protesto şiiri görmezlikten gelinerek konunun özü kavranamaz.

GÜNÜMÜZ HALK ŞİİRİNDE PROTESTO

27 Mayıs 1960 hareketinin Türkiye'de yolaçtığı toplumsal değişme ve özellikle Türkiye İşçi Partisi hareketi, işçi, köylü ve gençlik kesimlerinde olduğu gibi aydınlarda ve halk aydını sayılan halk ozanlarında da yeni ufuklar açtı. Toplumcu dünya görüşünün yaygınlık kazanmasında önemli bir etken oldu bu hareket...

Pek doğal olarak yeni bir dünya görüşüne giren tüm sanatçılar gibi halk ozanları da olaylara ve sorunlara bu yeni pencereden bakmaya başladılar. Konulara daha sağlıklı ve bilimsel olarak yaklaşılmaya başlandı.

Bunun doğal sonucu olarak, yeni siyasal ve ideolojik açılıma uyarlanan günümüz halk şiiri, başka konularda olduğu gibi protesto konusunda da geçmiş dönem halk şiirinden keskin çizgilerle ayrılıyor. Kentle ve yeni düşüncelerle daha yoğun biçimde tanışan halk ozanları, geleneksel halk şiirini sürdürmek isteyen Aşık Veysel, Aşık Ali İzzet vb.ni gerilerde bırakıp yepyeni değerlere, ölçülere, dolayısıyla yepyeni bir noktaya ulaştılar.

Bu genellemeden giderek, 1960 sonrasının, protesto şiirinde ve türkülerinde bir dönemeç olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.

İlhan Başgöz, bu gerçeği şöyle vurguluyor: "(Bu dönemde) kendilerine halk âşığı yerine halk ozanı diyen yeni bir âşık-sanatçı kuşağı belirmiştir. 'Sazı ile sözü ile ozanlar savaşta gerek' diyerek kendilerini anlatan bu kuşak yergi ve taşlama geleneğine yeni bir yön vermiş ve onu toplum düzenini toptan değiştirmeye yöneltmiştir.(...) Yeni halk ozanlarının dilinde geleneksel fakir ve zengin ayırımı yerini fakir ve zengin uluslar, ilerlemiş ve geri kalmış ülkeler gerilimine bırakmış görünüyor. (...) Protestocu ozanların türkü geleneğimize soktuğu yeni nakışları bize en iyi, onların kullandıkları yeni sözcükler verir. Bunlar soldan alınma kimi Türkçe kimi uluslararası kaynaklı sözcüklerdir: Burjuva, patron, komprador, emperyalizm, kapitalizm, sosyalizm, soyguncu, vurguncu, karaborsacı, aracı, sömürücü sınıflar, anayasa, insan hakları, banka kredisi, özel araba, bozuk düzen, viski, vergi kaçakçısı, fikir özgürlüğü, dünya barışı, sağcı, solcu, ortanın solu,.bu sözcüklerin en çok kullanılanları olmuş." (39)

Ruhi Su da, bu gerçeği şöyle belirliyor; "Son onbeş-yirmi yıldan beri, özellikle 27 Mayıs'tan bu yana emekçi halk yararına olan düşüncenin toplumda yaygın bir hale gelmesi. İlerici güçlerin örgütlenmesiyle halk ozanları, toplumun sorunlarını artık açıktan açığa toplumbilimin diliyle çözümlemekte ve 'felek, kahpe felek, kader, kısmet, cennet, cehennem, hakkın adaleti' gibi tevekkül ifadeleri eden dinsel sözlerin yerini şimdi 'işçi, köylü, toprak, ağa, bağımsızlık, sosyal adalet, sosyalizm, faşizm, demokrasi, barış' gibi günün sorunlarına ilişkin sözcükler, terimler almaktadır. Günümüzün türkülerini belirleyen çizgi budur diyebilirim." (40)

Günümüz halk şiiri bu noktaya kuşkusuz hemen gelmedi. Türkiye toplumunda görülen düşünsel açılımı halk şiirinde aynen görmek mümkündür. Sorunların özünü kavrama ve yansıtma, belirli aşamalarla oluyor. Kullanılan terimlerde, sözcüklerde bile kendini gösteriyor bu.

Öyleyse 1960 sonrasında başlattığımız günümüz halk şiirinin gelişim-oluşum çizgisini izleyebilmek için halk şiirinin yıllarla değişen gündemini görmemiz gerekiyor. Bunun tanıklığınıysa kuşkusuz ozanların dizeleri yapacaktır.

1960 sonrasında kamuoyunun gündemine gelen sorunlar, halk şiirinin de gündemine giriyor.

Halk ozanları emekçi kesimden gelmedir. Bu nedenle "yoksulluk" ve "zengin-yoksul ikilemi" halk şiirinin gündemine giren ilk temalardandır. "Yoksulluk" temasını en çarpıcı biçimde işleyen halk ozanı Aşık Hüseyin Kaçıran'dır:

DEVAMI VAR

39. Prof. Dr. İlhan Başgöz: Türk Halk Edebiyatı'nda Protesto geleneği; Politika 21-26.7.1976

40. Ruhi Su: Günümüzde Türküler Politika 16.9.1976

Hükümet tütün

(Baştarafı 1. Sayfada)

oranla tütün baş fiyatını yüzde 86 arttırdıklarını iddia ederek şunları söyledi:

"Tekel en düşük kalite tütünü 50 liradan alacaktır. Türkiye'nin ihracat gelirlerinde önemli yeri bulunan tütünün kanuni alım satımına esas olan piyasa çalışmaları bugünden itibaren başlamıştır. 14 ay süren çileli bir üretim yılının emek ve alın teri, bu piyasada değerini bulmuştur. Üreticinin uzun zaman beklemesine meydan verilmeyerek, tesellüm ve bedel ödeme işlemleri süratle tamamlanacaktır."

Konuşmasından sonra gazetecilerin sorularını yanıtlayan Gümrük ve Tekel Bakanı Çakmak, CHP İzmir İl Başkanı Sedat Akman'ın 192 lira başfiyatın normal olduğunu, üreticinin 130 lira baş fiyatla hayal kırıklığına uğratıldığını bildirmesi üzerine, "Bizi bekliyorlar ve kaybedecek zamanımız yok" diyerek tören yerinden ayrıldı.

ÜRETİCİ ÖLÜME TERKEDİLDİ

Ege Ekici Tütün Piyasası'nda tütün baş fiyatının 130 lira olarak belirlenmesi, üreticiyi "ölüme itme" olarak nitelendi. Görüşlerine başvurduğumuz üreticiler, yapılan zam ve devalüasyondan sonra girdi fiyatlarının arttığını, kendilerinin 200 lira dolayında baş fiyat beklediklerini belirterek şunları söylediler:

"Aslında baş fiyat uygulaması yanlıştır. Bunun yerine taban fiyat uygulaması getirilmelidir ve bunun da 200 lira dolayında olması gerekir. 130 lira baş fiyat verilerek istemlerimiz yine kulak ardı edildi.

Devlet destekleme alımları yapmaktadır. Ancak bu destekleme alımlarında üreticinin korunduğu söylenemez. Devlet destekleme alımlarında bu konuya dikkat etmelidir. Tütün fiyatı açıklanmadan tüccar piyasaya girmekte, ürünü ucuza kapmaktadır. Devlet, fiyatı açıklamadan tüccarın piyasaya girmesine engel olmalıdır. Tekel, ürünlerin tamamını almıyor, bunun üzerine de tüccara tütün vermek zorunda kalıyoruz. Başlıca ihracat gelirimizi oluşturan tütünün tamamı Tekel tarafından alınmalıdır. Bunun yanında tütün paralarının da zamanında ödenmemesi üreticiler olarak bizleri güç durumda bırakmakta, tüccardan borç almaya itmektedir."

"Su çürüğü" adı verilen firenin kaldırılmasını, tütün randımanını belirleyen "Mübayaa Komisyonu"nda Tekel eksperlerinin yanısıra tütün üreticilerinin de yer almasını isteyen üreticiler, "Mübayaa sırasında üreticilere yönelik baskı uygulamalarına son verilmeli, halk düşmanı eksperler görevden alınmalı, devlet bankaları tütün tüccarlarına değil, üreticilere düşük faizli kredi vermelidir" şeklinde konuştular.

TEKEL'E SAĞLANAN KREDİ YETERSİZ

Tekel'e, tütün destekleme alımı için sağlanan kredi olanağı, bu yılki tütün rekoltesinin tamamını satın almaya yetecek düzey altında kaldı. Ege ekici tütün piyasasında, rekoltenin geçen yıllara göre daha düşük olmasına karşın, elinde 44 bin ton stok bulunan özel sektörün alıma girmemesi nedeniyle Tekel'in piyasada tek alıcı durumunda olduğu belirtilmektedir.

Tekel'e alımlar için açılan kredinin, geçen yıla göre 2 milyar lira daha azaltılarak 12 milyar lira düzeyinde belirlenmesinin, üreticiyi güç durumda bırakacağı belirtilmektedir.

Bilindiği gibi, Ecevit hükümeti döneminde, tütün dışsatımında dolar başına 10 liralık bir fon kesilmesi uygulaması getirilmiş, tüccar tarafından bu uygulamanın kaldırılması yönündeki girişimlerin sonuç vermemesi nedeniyle, özel kesimin elinde ihraç edilemeyen 44 bin ton dolayında bir stok kalmıştı. 1980 yılına girerken Tekel'in elinde ise 65 bin ton dolayında bağlantısız ihraç edilebilir tütün stoğu bulunmaktadır. Tekel'deki stoklar, işleme çalışmaları henüz bitmiş olan 1978 ürünü tütünlerin eklenmesiyle 150 bin tona ulaşmaktadır.

Yetkililer, bu yıl Türkiye'deki tütün rekoltesinin 288.5 bin ton olarak belirlendiğini, bunun 130 bin tonluk bölümünün ise Ege'ye ait olduğunu kaydederek, 1979 yılı ürünün ihraç fiyatının ancak 1980 Eylül ayından sonra saptanacağını belirterek, uluslararası piyasalardaki rekabet nedeniyle ihraç fiyatının da yüksek tutulmasının beklenmediğini ifade ettiler.

Öte yandan Milas'ta 125 lira olarak saptanan baş fiyat üzerinden ancak 3-5 kişinin satış yaptığı, bunların dışındaki üreticilerin tütünlerinin fiyatlarının 75 liraya düştüğü görüldü.

TEKSTİL

(Baştarafı 1. Sayfada)

taydı. Keten Kendir Fabrikası işçileri işverenin toplu iş sözleşmesinde öne sürdükleri talepleri kabul etmemesi üzerine bir süre yemek boykotu ve işi yavaşlatma eylemi uyguladılar. Edip İplik işçileri ise, arkadaşlarının işten atılması üzerine direnişe geçmişlerdi. Bu direniş nedeniyle güvenlik güçlerinin gözaltına aldığı işçiler uzun bir süre bir okulda kapalı tutulmuşlardı. Kot Mensucat'ta ise, bir süre önce direniş yapılmıştı.

HABERIN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

sudur. İktidar devlet adına izlediği politika ile üreticilere insanca yaşama koşullarını sağlamamıştır.

Günümüzün bir başka gerçeği, tütün üreticileri üzerindeki bu ekonomik baskının yanı sıra, siyasi baskıların da arttığıdır. Bilinmektedir ki, diğer tüm emekçiler gibi tütün üreticilerinin de temel hak ve özgürlükleri adım adım yok edilmeye çalışılmaktadır. Emekçilerden kesilen vergilerle ayakta durabilen devlet, tütün üreticilerini açlığa terketmiştir.

Aslında Ege Ekici Tütün Piyasasının bu biçimde açılışına tütün operasyonu demek gerekir. Evet, bu tam bir operasyondur, tıpkı TARİŞ gibi, Çukobirlik gibi.

İktidar tütün üreticilerini niçin ölüme ve açlığa terketmektedir? Tütün üreticilerini çoluk çocukları ile birlikte kim ve ne hakla yoksulluğa terketmektedir? Halkı aç ve yoksul bırakmakla nereye varılabileceği sanılmaktadır? Üreticileri güvence altına alması Anayasal bir zorunluluk olarak belirlenen devlet niçin bir avuç tüccarı korumakta ve zengin etmektedir?

Kesin olarak anlaşılmıştır ki, iktidar tüm bir halkı açlık, yoksulluk ve baskı ile zapt-ü rapt altına almaya çalışmaktadır. Bunu da "teröristler", "vatan düşmanları" bağırış çağırışlarının ardına gizlenerek yapmaktadır.

Evet artık anlaşılmıştır.

Tütün üreticileri de "terörist" ve "vatan düşmanı" imiş!..

Mülkiyeliler Birliği seçimlerini "Demokratlar"ın listesi kazandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Mülkiyeliler Birliği'nin önceki gün Birlik Salonu'nda yapılan Genel Kurulu sonucu yapılan seçimlerde yönetimi demokratların listesi kazandı.

Seçimler sonucu yeni yönetim kurulu şu kişilerden oluştu: Güngör Aydın (İçişleri Bakanlığı Merkez Valisi), Ayhan Çopur (Ticaret Bakanlığı AET Genel Müdür Yardımcısı) Çetin Vardar, (T.K.K. Yardımlaşma Birliği Vakfı Pazarlama Müdürü), Alper Aktan (T.C. Ziraat Bankası Genel Müdürlük Müşaviri) Salih Er (Danıştay Raportörü) Mustafa Gündeşlioğlu (İçişleri Bakanlığı Müşaviri), Haluk İncitmez (Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu Üyesi).

Yönetim Kurulu'nun kendi arasında dün yaptığı görev bölümünden sonra ise Mülkiyeliler Birliği Başkanlığı'na Güngör Aydın getirildi.

Faşistleri

(Baştarafı 1. Sayfada)

şiltepe, Şirintepe, Sellektör ve Ulubey mahallelerinde bazı evleri yağmaladıkları, yaktıkları bazı evleri ve dükkanları da bombaladıkları öğrenildi. Bu arada yağmalama ve bombalamalar sırasında milyonlarca lira zararın meydana gelmesinin yanısıra yetkililere yapılan başvurulara rağmen can güvenlikleri sağlanamayan onlarca ailenin evlerini terkederek göç ettiği saptandı.

ÖNCE YAĞMALADILAR SONRA YAKTILAR

Keçiören'in Yeşiltepe Mahallesi'nde, Almanya'da işçi olarak çalışan Hüseyin Çelebi ile birlikte iki ailenin daha eşyalarının bulunduğu bir ev halkın gözleri önünde bir grup faşist tarafından önce yağmalandı, sonra benzin dökülerek yakıldı. Yağmalama ve yangın sonunda binlerce liralık zarar meydana geldi. Olayı bizzat izleyen mahalle sakinleri, Almanya'da işçi olarak çalışan Hüseyin Çelebi'ye ait evin sayıları on dolayında bir grup faşist tarafından önce girilerek yağmalandığını, yağmalama sırasında 4-5 kişilik silahlı grubun nöbet tuttuğunu ve daha sonra da benzin dökerek yaktıklarını söyledi. Mahallede kalanlar defalarca karakola şikayete gittiklerini, ancak karakol görevlilerinin faşist militanları koruduğunu öne sürdüler.

YAKTIKTAN SONRA DUVARINA MHP YAZDILAR

Kayaş Şirintepe Mahallesi'nde halk ozanı Hüseyin Çırakman'ın evi bir grup faşist tarafından kendisi Almanya'da iken yakıldı. Çırakman'ın evini yakan faşistler, duvara "MHP" yazdıktan sonra kaçtılar.

Yine aynı mahallede can güvenliği nedeniyle isminin yazılmasını istemeyen bir başka yurttaşın evi daha faşist saldırganlarca yakılmak istendi. Evin kapısını kıran faşistler, daha sonra ateş ederek uzaklaştılar.

Bu arada, bir süre önce meydana gelen ve Hüseyin Demircan adındaki kişinin ölmesi, Hasan ve Satı Babacan adındaki kişilerin yaralanması ile sonuçlanan Şirintepe Mahallesi'ndeki olayda halka ateş açan beş kişinin kendilerine güvenlik görevlisi süsü verdikleri, bu beş kişiden ikisinin polis, üçünün jandarma elbisesi giydiği, ancak jandarma elbiseli saldırganların potinlerinin kahverengi olduğu öne sürüldü.

BAŞKOMİSERDEN SAVUNMASI İSTENDİ

Gecekondu mahallelerinden Üreyil'de faşistlere haraç vermeyi kabul etmeyen vatandaşın dükkanı saldırganlarca bombalandı.

Ulviye Açıkbaş adındaki kadının işlettiği ve Devlet Demiryolları'na ait büfede büyük zarar meydana geldi.

Dükkan sahibi ve çevredeki esnaf uzun süreden beri bazı ailelerin ve dükkan sahiplerinin tehdit edildiğini söyleyerek, savcıya verdikleri ifadelerinde bu olaylardan dolayı, Şentepe Karakolu Başkomiseri Bahri Demirel'in oğlu Cihangir Demirel, 50 yaşında Arif Uzun adındaki bir yurttaşı öldürmekten aranan Hacı Mehmet Yılmaz, çeşitli yaralama olaylarından daha önce tutuklanmış olan simitçi Muhlis ve Mehmet Keskin'den şüphelendiklerini bildirdiler.

Öte yandan, Ankara Vali Muavini ve İl Disiplin Kurulu Başkanı Selahattin Alpdoğan, Şentepe Karakolu Başkomiseri Bahri Demirel'den, sağcı militanlara yardımcı olduğu, duvarlara slogan yazdırdığı, silah kullandırdığı ve mahalle halkını sağcı militanlara tehdit ettirdiği suçlamalarına karşı savunmasını istedi.

Yine Ankara'nın gecekondu semtlerinden Ulubey'de, mahallenin eski muhtarı Muhammet Çebin'e ait üç katlı ev faşist saldırganlarca kurşunlandı. Evin orta katında bir jandarma yüzbaşısının oturduğu ve bu saldırılardan dolayı başka bir yere taşınmaya hazırlandığı öğrenildi.

Etimesgut Sellektör Mahallesi'nde de faşistler ilerici bir yurttaşın evine ateş açtılar. Olay sırasında kurşunlardan birinin televizyon ekranına rastlaması sonucu televizyon patladı ve evdeki eşyalar tahrip oldu.

Keçiören semtinde de 5 bakkal dükkanı faşistlerce soyuldu. Demirkapı, Gazino, Yeniyol ve Kuyubaşı duraklarındaki bakkal dükkanlarını soyan faşistlerin dükkanlardan toplam 50 bin lira dolayında para çaldıkları belirtildi. Dükkan sahipleri, bakkallardan birini soyan faşistin Tekvando salonu çalıştıran ve hoca lakabıyla tanınan kişi olduğunu ve bu kişinin halen serbest olarak dolaştığını öne sürdüler.

Işık: Ekonomik kalkınma düzeyleri eşit olmayan ülkeler, askeri alanda uzun süre işbirliği yapamazlar

ANKARA (ANKA)

CHP Bursa Milletvekili Hasan Esat Işık, ekonomik kalkınma düzeyleri arasında büyük farklar olan ülkelerin, özellikle askeri alanda eşit egemenlik ve bağımsızlık koşulları altında uzun süre işbirliği yapabilmelerinin çok güç olduğunu söyledi. Milli Savunma Eski Bakanı Işık, bu nedenle, Türkiye'nin askeri gücünü ekonomik gücünün boyutlarına göre ayarlamasının büyük önem taşıdığını vurguladı.

Hasan Esat Işık, haftada bir İngilizce olarak yayınlanan 'Ankara review" dergisi için hazırladığı "Savunma ve ekonomi" başlıklı yazıda, Türk—Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşmasında bu gerçeklerin ne ölçüde ve ne nitelikte kapsandığına değinerek, "Parafe edilen işbirliği anlaşması bu açıdan da değerlendirilmeli ve gerekiyorsa gerekli değişiklikler, ilaveler yapılmalıdır" dedi.

Milli Savunma Eski Başkanı Işık'ın "Ankara Review" dergisinde yer alan yazısı şöyledir:

"Son zamanlara kadar Türkiyenin NATO çerçevesinde gerçekleştirdiği ikili işbirliği ve bununla ilgili anlaşmalar silah gereksinmesi ve egemenlik, bağımsızlık ilkeleri açılarından değerlendirildi. Bir askeri işbirliği sözkonusu olduğunda bunlar elbet ihmal edilemeyecek kavramlardır. Fakat burada yanıtlanması gereken bir soru vardır. Bir askeri işbirliğini sadece malzeme miktarı ve egemenlik, bağımsızlık ilkeleri ile değerlendirmek yeterli midir, ekonomik açıdan da değerlendirilmesi gerekmez mi?

Elbet gerekir, hatta zorunludur. Nitekim son Ecevit hükümeti Türk-Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşmasının" "Ekonomi ile savunmanın işbirliği anlaşmasının" "Ekonomi ile savunmanın ayrılmazlığı" ilkesine dayandırılmasını zorunlu gördüğünü açıklamıştır. Bugünkü hükümet programında da bu ilke aynı açıklıkta olmasa da yer almıştır. Ve Milli Savunma Bakanı parlamentodaki açıklamalarında ABD ile askeri alanda yapılan görüşmelerde bu ilke üzerinde durulduğunu belirtmiştir.

Ekonomik kalkınma düzeyleri arasında büyük farklar olan ülkelerin pek çok alanda, özellikle askeri alanda, eşit egemenlik ve bağımsızlık koşulları altında uzun süre işbirliği yapabilmeleri çok güçtür.

'Faşist tehlike kapıda'

HABER MERKEZİ

Aralarında Prof. Cavit Orhan Tütengil'in eşinin de bulunduğu, kardeşi, babası, eşi, faşist katillerce öldürülen, ölüm listelerine alınan kadınlar İstanbul Tabib Odası'nda yaptıkları açıklamada, "Demokrat insanlarımızı daha da korkunç boyutlara ulaşarak tehdit eden açık bir faşist tehlike kapıdadır" dediler.

Faşist cinayet şebekelerinin bugüne kadar yakalanamadığı bildirilen açıklamada şu görüşlere yer verildi:

"Bugün bizim yaşadığımız koşullar, yaşadığımız acılar binlerce, onbinlerce yurttaşımızın ortak acılarıdır. Emekçi halkımızı ve tüm namuslu, demokrat insanlarımızı daha da korkunç boyutlara ulaşarak tehdit eden açık bir faşist tehlike kapıdadır.

Bizim acılarımızın sorumlularını, bu cennet vatanı cehennem haline getirenleri, yaşamı emekçi halka zindan edenleri iyi tanımalıyız. Onlar, ülkemizi taşıyla toprağıyla, yeraltı ve yerüstü zenginlikleri ile yağmalayan tekelci, holdingci para babalarıdır.

Onlar işçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın işgücünü ucuza kapatabilmek, yabancı ortakları ile sömürebilmek için ülkemizi faşist diktatörlükleri ile, süngü zoruyla yönetilen bir ülke haline getirmek isteyenlerdir. Emperyalistlerle ikili kölelik anlaşmaları imzalayanlardır.

İşsizlik, sefalet, zam, zulüm, zindan, emekçi halkımızı, biz anaları, bacıları asla yıldırmadı, yıldırmayacak da. Aksine baş düşmanı görmemiz tanımamız için gözlerimizi açtı, sınıf kinimizi, hıncımızı, direncimizi biledi. Bundan böyle saflarımızı sıklaştırmada daha bir kararlıyız.

Yüreklerimizi evlat, koca, kardeş acısıyla yakanlardan elbet hesap sorulacaktır. Kanları yerde kalmayacak, anıları emekçi halkımızın yükselen mücadelesine güç katacaktır."

İstanbul Tabib Odasındaki basına yapılan açıklama Tütengil'in eşi Şükriye Tütengil, kendisine yöneltilen bir soruya verdiği yanıtta "katillerin yakalanamadığını" belirterek, son günlerde bu olaylarla ilgili haberlerinde verilmediğine dikkati çekerek devlet varlığını kanıtlayabilmek için olayların üzerine gitmelidir" dedi.

Sezgin: işadamlarına pazar bulmayı daha cazip hale getireceğiz

Maliye Bakanı İsmet Sezgin dün düzenlediği basın toplantısında yeni vergi düzenlemelerini açıkladı.

ANKARA (DEMOKRAT)

Maliye Bakanı İsmet Sezgin TBMM'ne sunulan Vergi Yasa Tasarısı konusunda bir basın toplantısı yaparak, tasarıyı açıkladı.

Konuşmasına devraldıkları ülke ekonomisinin durumunu anlatarak başlayan Sezgin, hazırladıkları yeni vergi düzenlemeleri ile daha önce almış oldukları ekonomik kararların bütünlenebileceğini ifade etti. Belirlenen hedeflere ulaşılabilmesi için, kullanılacak araçların son 10 yıldır hiç bir değişiklik yapılmadığını belirtti.

Sezgin, ücretliler üzerindeki ağır vergi yükünün hafifletilmesi konusunda asgari ücretin ve Meyak kesintilerinin vergi dışı bırakılacağını ve yılda 75 bin 600 liralık ücretin vergiye tabi olmayacağını bildirdi. Ayrıca vergi yasasındaki sosyal içerikli istisna ve muafiyetlerin miktar ve sınırlarının da artırılacağını açıklayan Sezgin, bu değişikliklerin, devlet için geniş ölçüde gelir kaybına yol açacağını ifade etti. Sezgin bu doğrultuda da, maktu olarak alınan resim, harç ve cezaların on kat arttırıldığını ve gelir vergisi tarifesinde bazı değişiklikler yapılacağını açıkladı. Vergi kaçakçılığı ile de etkin bir şekilde mücadele edileceğini açıklayan Sezgin fatura nizamının yaygınlaştırılacağını sözlerine ekledi.

İstihsal vergisinin kaldırılarak, yerine katma değer vergisinin uygulanacağını açıklayan Sezgin burada da 2 ayrı vergi oranının uygulanacağını belirterek katma değer vergisinin uygulanmaya başlamasıyla birlikte Spor—toto vergisinin ve İşletme Vergisinin tamamen kalkacağını söyledi. Sezgin, vergilendirilmemiş servetin vergilendirilmesi için, servet farkının yüzde 10 oranında vergiye tabi tutulacağını da açıkladı.

Sezgin yatırımların ve ihracatın teşvik edilmesi doğrultusunda da değişiklikler yapılacağını açıkladı ve "Şirketler yıllık kârlarının yüzde 20'si oranında bir yatırım fonu ayırarak, bunu kurumlar vergisinin dışında tutabilecek, ihracaattan sağlanan gelirlerin bir bölümü vergiden istisna tutulacak, Kurumlar Vergisi oranı yüzde 50'ye çıkartılırken, kurum kazancından yapılan vergi tevkifatı kaldırılacaktır." dedi.

Yerel Yönetimler konusunda Sezgin özetle şu görüşlere yer verdi: "Kanun tasarısında mahalli idarelerin de gelirlerinin arttırılması öngörülmektedir. Belediyeler için vergilerin azami sınırlarını belirledik. Bina inşaat vergisi, emlak alım satım vergisi, bütünüyle belediyelere bırakılmaktadır. Hizmet işletmelerine ilişkin işletme vergisi belediyelere verilecek, bunun yüzde 20' lik payı köylere ayrılacak. Resim ve harçlar ile para cezaları yeniden düzenlenecek, inşaatlardan özel ruhsat harcı alınacak. İlan, reklam ve akaryakıt resmi yeniden düzenlenecek ve tüm belediyelere dağıtılacak."

Yatırımların bir ülkünin geleceğinin teminatı olduğunu belirten Sezgin işadamlarımıza yeni pazarlar bulmanın cazip hale getirileceğini açıkladı. Sezgin sözlerine devamla, 'Ülkenin kendi kaynaklarını geliştirerek, bunları düzenli bir biçimde dış pazarlara hazırlaması, ihracatı, iç pazardan daha cazip kılmadıkça mümkün olamamaktadır." dedi.

Dinçer: Ankara halkına yapılan zulme son verilmeli

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer, 3 aydır direnişlerini sürdüren 7500 belediye işçisi ve Başbakan Süleyman Demirel'in bütçenin engellenmesine ilişkin düzenlediği basın toplantısında "7500 belediye işçisine ve Ankara halkına yapılan zulme son verilmelidir" dedi.

Dinçer, direnişteki belediye işilerinin 3 aydır maaş alamadıklarını belirterek bunun sorumluluğundan Başbakan Demirel'in kaçamayacağını söyledi.

"2,5 milyon Ankara'lıya ve 7500 çalışanımıza zulüm etmeye Demirel'in ve onun hükümetinin hakkı yoktur" şeklinde konuşan Dinçer, basın toplantısında şunları söyledi:

"Belediye çalışmalarının durmasının hesabını kim verecek. Biz Ankaralıların verdiği bir yıllık 25 milyar lira vergiden belediyenin hakkını istiyoruz. Sadaka istemiyoruz.

İşçiler angaryadan çalıştırılamaz, Anayasada angarya yasaktır. Zaten 66 gün angaryadan çalıştılar. Sayın Başbakan partizanlığı bir kenara bırakarak Ankara Belediyesinin hakkı olan parayı vermeli, Ankaralılara yaptığı zulme son vermelidir."

GÖSTERGE

(Baştarafı 3. Sayfada)

Özetle Birleşik Amerika eski ekonomik gücünde eski Birleşik Amerika değildir. İki bakımdan, birincisi öyle cömert yardımlar dağıtamaz, ikincisi ise kendisi her ülkeden çok dışarıya muhtaç haldedir. Önümüzdeki aylarda sosyal ve sınıfsal bazı gelişmeler de beklenebilir. Amerika bu kez bunalımı herhalde siyah renkli yurttaşlarına yükleyip feraha erişemeyecektir.

NOT: Dünkü YORUM yazımız erken yazıldığı için Yunanlıların da Ege Hava sahasının açılışına katıldıkları haberi gelmemişti. Sonradan bu haber gelmiştir. Ancak bu değişiklik yazının tümünü etkilememektedir.

Tütün

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir kez daha yineliyoruz.

1) Üretim işlemleri tamamlandıktan hemen sonra ekici tütün piyasası açılmalıdır.

2) Tütün emekçilerine mübayaa sırasında, horlama, kötü muamele, uzun süre bekletme gibi eziyetlere son verilmeli, insanca davranılmalıdır.

3) Tütün randımanının belirlenmesinde ortaya çıkan haksızlıklar ortadan kaldırılmalıdır. Bunun için Tekel eksperlerinden ve tütün üreticiler tarafından oluşturulacak "alım komisyonları" kurulmalıdır.

4) Tütün üreticisine zulmeden halk düşmanı eksperler görevlerinden alınmalıdır.

5) Tütünün kalitesini düşüren taban arazide ekim yapılması engellenmeli, ancak tütün ekimi engellenen üretici, yaşam düzeyini düşürmeyecek yeni tarım ürünlerine yöneltilmeli ve desteklenmelidir.

6) Tekel idaresi, üreticinin elindeki tütünü son gramına kadar almalıdır.

7) Devlet bankaları, tütün tüccarlarına düşük faizle ve milyarlarca liralık kredi vermekten vazgeçmeli, ipotekli kredi mekanizması kaldırılmalıdır.

8) Baş fiyat aldatmacasına son verilmeli, bunun yerine taban fiyat uygulaması getirilmelidir. Belirlenen fiyat üretim giderlerini karşılayacak ve asgari yaşam düzeyine erişmesine olanak verecek miktarda saptanmalı ve ekiciye peşin verilmelidir.

9) Tütün üretiminde gerekli olan araç-gereç, gübre, tohum üreticilere düşük fiyatla devlet tarafından sağlanmalıdır.

10) Tütün üreticilerinin geçmiş kredi borçları geçersiz sayılmalı, düşük faizle kredi sağlanmalıdır.

11) Iskarta ve su çürüğü uygulamasına son verilmelidir.

12) 1177 sayılı Tütün Tekeli Yasası üretici lehine uygulanmalıdır.

SON

SSK

(Baştarafı 1. Sayfada)

Ankara Tabib Odası yetkilileri sözkonusu atamalarla ilgili birer yazılı açıklama yaparak, bu uygulamanın Türkiye'de asistanlara karşı yapılmış ilk örnek olduğunu bildirdiler.

SSK Ankara Hastanesi'nde ihtisas sürelerinin bitmesine 2 ay kalan Dr. Yaşar Çalışkan ve Dr. İbrahim Özkan'ın SSK İstanbul Hastaneleri'ne atanmaları üzerine 70 asistan ve mütehassıs doktor ve yüzlerce sağlık görevlisi SSK Genel Müdürlüğü'ne gönderdikleri dilekçelerinin bir bölümünde şoyle dediler:

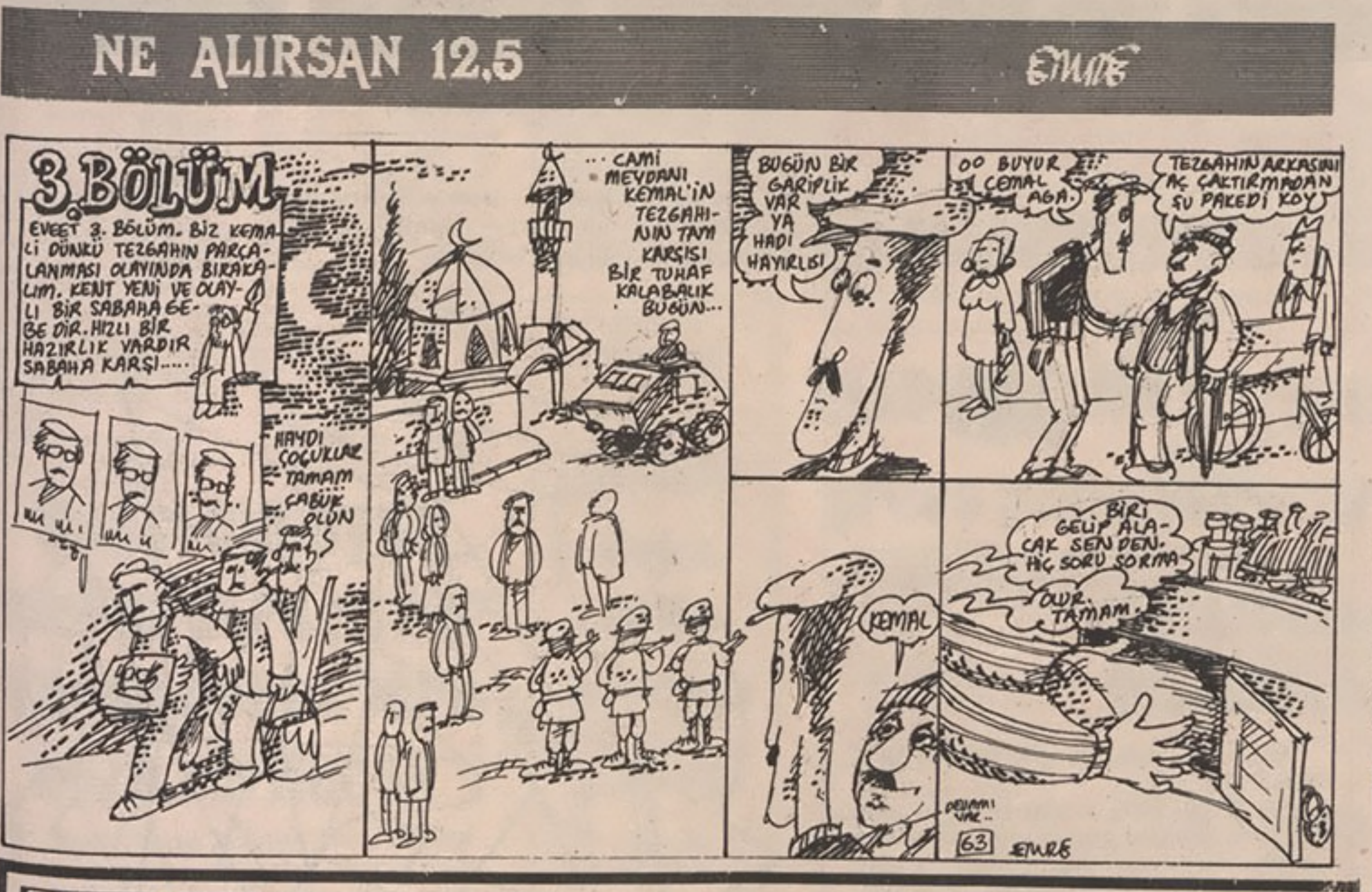
"Biz SSK Ankara Hastanesi hekimleri, Tababet Uzmanlık Tüzüğü yaptırımlarına tümüyle aykırı olarak asistanların başka hastanelere atanmalarının ilk örneği olan bu olayı kınıyor ve haksız uygulamanın bir an önce durdurulmasını istiyoruz."

DEVRİMCİ SAĞLIK—İŞ VE ANKARA TABİB ODASI'NIN AÇIKLAMASI

SSK Ankara Hastanesi'nde ihtisas sürelerinin bitmesine kısa bir süre kalan doktorların İstanbul'da bir hastaneye atanmalarıyla ilgili olarak Devrimci Sağlık-İş Sendikası ve Ankara Tabib Odası Yönetim Kurulu da birer yazılı açıklama yaparak bu uygulamayı kınadılar.

Devrimci Sağlık-İş'in açıklamasında daha önce de 7 işçi ve 2 memurun sürgün edildiği hatırlatılarak, "Kurum yetkilileri akıllarını başlarına toplamalıdır. Sağlık emekçilerinin tepkisi kurum yetkililerini uyarmalıdır. SSK'daki kasıtlı ve kurumu faşistleştirmeye yönelik bu tür kıyımları kınıyoruz" denildi.

Ankara Tabib Odası'nın açıklamasında da ihtisas sürelerinin bitmesine 2 ay kalmış doktorların başka yerlere atanmasının iş yasasına aykırı olduğu belirtilerek, tüm yasal yolların kullanılarak bu atamaların engelleneceği bildirildi. Açıklamada, söz konusu uygulamanın hastane yönetiminin acizliğini göstermeye yettiği kaydedildi.

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3305/63

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110 DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt. cm)	400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700.—TL
Yayın ilanları	400.—TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.—TL.

İLAN REKLAM BÜROSU
Cumhuriyet Cad. No: 87/5 Elmadağ-İSTANBUL

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

TÜTÜN EKİCİSİNİN BİTMEYEN ÇİLESİ

İnceleme-Araştırma Servisi -5

Tütün üreticilerinin gerçek kurtuluşu, bu sömürü düzenine son vermekten geçer

Bugün tütün emekçileri her gün sömürüye ve zulme karşı sürdürülen mücadeleye giderek daha çok katılmaktadırlar.

Tütün üreticileri dünden bugüne giderek, yükselen bir mücadelenin saflarında yer almaktadırlar.

Tütün üreticilerinin mücadele geçmişine göz atıldığında direniş hareketlerinin, 1960'lara uzandığını görüyoruz. Sömürü ve talanın sonucunda üreticilerin sesleri tek tek yükselmeye başladı. 4 Şubat 1968'de eksper ile tartışan üretici Ömer Toprak, tek başına pankartla yürüyerek olayı protesto etti. Hemen arkasından 6 Şubat'ta Akhisar'da "Tekel ve tüccarın tutumunu protesto, sorumlulara görevlerini hatırlatma" mitingi yapıldı. Bu Türkiye'de yapılan ilk tütün mitingiydi. 7 Şubat 1969'da yine Akhisar'da Devrimci Gençlik önderliğindeki Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF) bir tütün mitingi düzenledi. Mitinge saldıran kiralık katiller üreticilerden gerekli cevabı aldılar. 10 Şubat'ta ise Ödemiş'te gerçekleştirilen miting ile devrimciler küçük üreticilerle tümüyle kaynaştılar.

Olayların gelişimiyle üreticiler örgütlenme gereğini kavradılar ve 16 Nisan 1969'da Türkiye Tütün Üreticileri Sendikası (TTÜS) kuruldu. TTÜS önderliğinde yürütülen mücadelenin bir parçası olarak, 28 Ocak 1970'de Akhisar'da 7000'den fazla üretici bir miting düzenleyerek anti emperyalist, ekonomik-demokratik taleplerini haykırdılar. Yaklaşık 1 yıl sonra 30 Aralık 1970'de Akhisar'da,3 Ocak 1971'de ise Ödemiş'te onbinlerce üretici yürüdü.

Ancak bu örgütlenmeden korkan 12 Mart açık faşist yönetimi diğer devrimci örgütlere olduğu gibi TTÜS'e de saldırarak kapattı.

Bütün bunlar tütün üreticisinin mücadelesini durdurmaya yetmedi. 1975 ortalarında geçmiş deneyleri dürüstçe değerlendirip, hataları ortadan kaldırmaya yönelik daha da bilinçli ve örgütlü çalışmalar başlatıldı. Sonuç olarak 2 Ocak 1976'da Ege Tütün Üreticileri Sendikası ETÜS kuruldu. Sendikanın kuruluşundan hemen sonra 10 Ocak 1976'da Akhisar'da 5000'e yakın üreticinin katıldığı bir miting düzenlendi.

> Bir iş kazasını gözle, bir kondu yıkımını
> Defterine düş, imzanı at
> Tütün fiyatlarını da asgari ücretleri de
> Boşalan meydanların uğultusu vursun yüreğine
> Sade acılar serpsin gönlüne yağmur.
>
> EROL ÇANKAYA

ETÜS tüm eksikliklerine, örgütlülük düzeyinin yetersizliğine rağmen, tütün üreticilerinin mücadelelerini ivmelendirdi, tefeci tüccara ve onların himayecisi Tekel'e karşı güçlendirdi.

1979 başlarında, ETÜS'ün Akhisar'da düzenlediği mitinge tütün üreticilerinin yanı sıra öğretmenler, memurlar, gençler ve geniş bir halk topluluğu katıldı. İzmir'den, Manisa'dan, civar köy ve kasabalardan miting alanına gelen binlerce üretici, sık sık, "Tütünde sömürüye son", "Üreten biziz, yöneten de biz olacağız.","Tütün bizim canımız oligarşi düşmanımız" vb. sloganlarla miting alanını çınlattılar.

Miting, tüccarın, aracının , tefecinin ve onların uşaklığını yapan faşistlerin yüreğine korku salarken, tütün üreticileri örgütlü mücadele ile emeklerinin karşılığını söke söke alacaklarını ilân ediyorlardı.

Gerçek çözüm ve talepler

Küçük üreticilerin ve bunların bir kesimi olan tütün üreticilerinin gerçek kurtuluşunun yolu, emekçi halkın yanında mücadele etmek, ve bu sömürü düzenine son vermekten geçmektedir.

Ancak bu düzenin sınırları içinde de gerçekleştirilmesi için yükseltilmesi gereken bazı istemler vardır. Özellikle Ege tütün piyasasının açılışının gündemde olduğu şu günlerde bu istemleri

(Devamı 7. Sayfada)

KAYNAKLAR

1)DPT 4. BYKP Özel İntisas Komisyonu Raporu: Tütün ve tütün mamülleri sanayii.
2) TİB (Tüm İktisatçılar Birliği) Aylık Bülteni Sayı: 8
3) TİB Aylık Bülteni Sayı: 15
4) Ziraat Dünyası Sayı: 341—342—343
5) Ziraat Dünyası Sayı: 348—349
6) ETÜS Eğitim Dizisi 1: Tütün Sömürüsü ve Tütün Üreticilerinin Mücadelesi.
7) 22—23 Ocak 1980 Demokrat—1979'da Türkiye Ekonomisi.
8) 24 Ocak 1980 Demokrat-Türkiye Ziraatçiler Derneği Basın Açıklaması.
9) Ticaret Bakanlığı, Konjonktür ve Yayın Müdürlüğü Yayını.

EGE TÜTÜN ÜRETİCİLERİ SENDİKASI (ETÜS):

"Sömürüye karşı mücadeleyi kararlı bir şekilde sürdüreceğiz"

ETÜS Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman Yıldız ve Başkan Vekili Maruf Aydoğan "Tarladan fabrikaya kadar tütünü üreten ve işleyen emekçiler üzerindeki sömürü çarkı emekçi halk kendi iktidarını kuruncaya dek sürüp gidecektir." diyorlar.

Türkiye'de çoğunluğu topraksız ya da az topraklı olan 2.5 milyar kişi tütün üretimiyle yaşamlarını sürdürmektedir. Tütün üreticilerinin önemli bir kısmını topraksız köylüler oluştururken, kendi toprağın da ekim yapanların % 78'i 10 dekarın altında, % 50'si ise 5 dekarın altındaki alanlarda üretim yapmaktadırlar. Bunların yanısıra tütün üretiminde mevsimlik olarak çalışan tütün işçileri de vardır.

Tütün üreticisi ekimden denklemeye değin, yaz kış çok güç koşullar altında çalışmasına karşınyoksulluktan kurtulamamaktadır. Biz ETÜS olarak tütün üreticisinin çıkarları doğrultusunda, tütünde sömürüyü katmerleştiren, Tekel'e, tefeci ve tüccarlara karşı mücadeleyi bıkmadan, yılmadan sürdürüyoruz ve sürdüreceğiz.

Tütün üretiminde yükselen maliyetin yanısıra son önlemler paketiyle daha da artacak olan pahalılık, üreticiyi daha güç koşullara sürükleyecektir. IMF buyrukları doğrultusunda hareket eden mevcut siyasal iktidar, tütün piyasasını maliyetinin altında bir fiyatla açacaktır. Bu politika bir avuç tüccarla emperyalist şirketlere hizmet etmeye yöneliktir.

Bugün 25 TL'ye içtiğimiz Samsun sigarasının maliyeti 5 TL'dir. 20 TL. kadar Tekel idaresine kalmaktadır. Filtresiz sigaranın maliyeti de 150-200 kr. arasında değişmektedir. Bu yolla Tekel 50-70 TL'ye aldığı tütünün kilosunu halka 1375 TL'ye satmaktadır. Aradaki fark son derece güç koşullar altında tütün üreten üreticilere, tütünü sigara yapan Tekel işçilerine değil, bir avuç tüccara verilen kredilere, ihraçatçılara sağlanan vergi iadelerine gitmektedir. Bu sömürüye bugün özel sektör de ortak olmak istemekte ve sigara fabrikaları kurmaya yönelmektedir.

ETÜS'ün örgütlülüğü ve mücadelesi giderek gelişmektedir. ETÜS tüm eksikliklerine rağmen tütün üreticilerinin mücadelesini hızlandırdı. Üreticileri, tefeci tüccara ve onların himayecisi Tekel'e karşı güçlendirdi.

Tarladan fabrikaya kadar tütünü üreten ve işleyen emekçiler üzerindeki bu sömürü çarkı emekçi halk kendi iktidarını kuruncaya dek sürüp gidecektir.Emekçi halkın bu sömürü çarkının kırılması için verdiği mücadelede biz ETÜS olarak üzerimize düşen görevleri yerine getirmeye kararlıyız. Bu kararlılık doğrultusunda:

1) Tütün üreticisinin dikimden pazarlamaya dek yaşadığı sömürüyü açık bir biçimde ortaya koymak, sömürü ve soygun düzenine karşı tütün üreticilerini örgütlü mücadeleye seferber etmek.

2) Kredilerin tüccara değil, üreticiye verilmesini sağlamak.

3) Tütün piyasasının aynı ürün yılı içinde açılmasını sağlamak.

4) Tütünde baş fiyat yerine üreticilerin insanca yaşamasına olanak verecek biçimde randıman başına birim fiyat uygulamasının yürürlüğe konmasını gerçekleştirmek için çaba harcamaya devam edeceğiz.

TV KÖŞESİ

TV'DE YENİ BİR DİZİ...

YİNE POLİSİYE... YİNE MACERA... 19.05

GRAHAM'IN ÇETESİ

TV'de bitmeyen polisiye dizilere bu akşam bir yenisi ekleniyor. Graham'ın Çetesi adlı dizi film beşbölümden oluşuyor. Dizi filmin bu gün yayınlanacak olan ilk bölümünde; Graham, Kety Laks, William, Robert ve Mildret'ten oluşan Graham Çetesi arkadaşları Kety'in kardeşine gezinti yaptırdığı sırada, birbirine benzeyen çocuk arabası yüzünden bir kuyumcu dükkanını soyan hırsızların bütün planlarını alt-üst eder ve şebekenin yakalanmasına sebep olurlar.

TV'DE SİNEMA 21.15

"KALPAZANLAR"

Yönetmenliğini Giles Grangier'in yaptığı ve başlıca rollerini Jean Gabin, Martine Carol, Françoise Rosay ve Bernard Blier'in paylaştıkları "Kalpazanlar" adlı film yayınlanacak.

Charles, Eric ve Lucas sahte para basmaya karar verirler. Fransız polisince aranmakta olan ünlü kalpazan Baba'yı Amerika'dan getirtip işe ortak ederler. Amaçları para basımından sonra Baba'yı atlatmaktır. Eric'in eski sevgilisinin kocası yetenekli bir heykeltıraştır. Baba bu gençle birlik olup para basımından sonra, kendisini atlatmayı planlayan diğer ortaklarını atlatarak paralarla birlikte kaçar...

izleyici mektupları

UYKUDAN ÖNCE "SÜT İÇ"ME

TV'de bir süredir yayınlanmakta olan "Uykudan Önce" programının bir bölümünü de sunucunun süt içme faslı oluşturuyordu. Bu süt içme işine birçok kimsenin her nedense kafası bozuluyordu. Bunlardan birisi de Sayın Ecevit'ti.

Derken... programdan bu fasıl kaldırıldı. Böylecebinlerce çocuğun süt içme olanağı bulamadığı bir ülkede, bu tür işgüzarlıkların programlara alınamayacağı eleştirisi karşısında TRT tutunamadı.(!)

En doğal gereksinimlerimize kıskançlıkla sahip çıkma ve onları talep etme medeniyetine ne zaman intibak edeceğiz acaba?.. TV bir biçimde süt içmenin doğal gereksinmelerden biri olduğunu ima yollu öğütlüyor. Ama Türkiye'de çalışanlar, çocuklarına süt parası ayıracak kadar emek güçlerinin karşılığını alamıyorlar. Türkiye kapitalizmi bu doğal gereksinmeden çocukları mahrum bırakıyor.

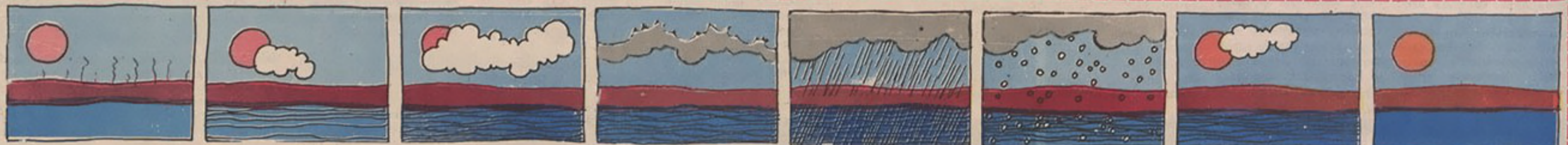
Süt faslının kaldırılmasını istemek, bu doğal gereksinmeyi lüks mallar rafına kaldırmak olmuyor mu? Böylece emekçilerin çocuğu için "süt parası" diye bir diretmesi de ortadan kalkacaktır. Burjuvazinin isteği de bu değil mi? Doğal olan şeyleri isteme medeniyetine intibak edelim artık!..

Mustafa Eryıldız—ANKARA

TV de BUGÜN

19.00 HABERLER
19.05 GRAHAM'IN ÇETESİ
19.30 MERHABA
20.00 HABERLER
20.35 UYKUDAN ÖNCE
20.45 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
21.15 TV'DE SİNEMA
22.45 HABERLER

Demokrat Çocuk

ARKADAŞLIK

Bugün tartışacağımız konu, çoğumuzun kötü bir davranış olduğunun bilincine vardığı ama bir çok arkadaşımızın yaptığı bir davranış üzerine: Başkalarının zayıflıkları, eksiklikleri ile alay etme, onları fiziksel bozukluklarından dolayı kınama olayı...

Şunu bilmeliyiz ki insanlar dış görünüşlerine bakılarak değerlendirilemez. Ve eğer bazılarının dış görünüşleri bizimkine benzemiyorsa, ya da bir başka deyişle bazı bozukluklar, eksiklikler varsa, bu onun kusuru değildir. Değiştirmek için de genellikle elinden bir şey gelmez.

Çocuk kişiliğinin geliştiği yaşlarda başka arkadaşlar tarafından alay edilir, hor görülürse bütün hayatı boyunca bunun ezikliğini içinde duyabilir. Ya çekingen bir insan olabilir ya da bu ezikliği bastırmak için saldırgan bir kişiliğe bürünebilir.

Onun için böyle eksiklikleri olan arkadaşlarımızla alay etmek bir yana, böyle davranışta bulunanlar olursa onları da uyarmalıyız. Ayrıca böyle arkadaşlarımıza elimizden geldiğince yakınlık göstermeli, yardım etmeliyiz.

İnsanlar ancak yanlış davranış ve düşüncelerinden dolayı eleştirilmelidir. Ama bu eleştiriyi yaparken de 'alay etme', 'zor kullanma' yoluna gitmemeliyiz. Yanlış bir davranışını gördüğümüz bir arkadaşımıza bunun neden yanlış olduğunu anlatmalı, kendisinin 'özeleştiri' yapmasını sağlamalıyız.

Güneş Ağabey

SİZLERDEN

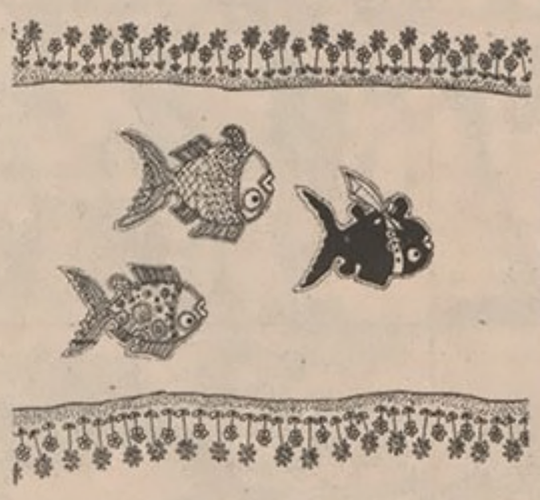
Çocuğun gökten dileği

Sok cebine bulutlarını sevgili gökyüzü
Gürleme öyle ikide birde
Kızgın babalar gibi
Korkutma beni, kardeşimi.
Kapat kapını gelmesin soğuk
Salıverme karı, yağmuru
İyice kilitle
Babamın odun, kömür alacak parası yok.
Her gün maviye boya yüzünü ya da pembe
Sakın karalara elini sürme
Boyan yoksa ben vereyim.
Yeter ki sana bakınca güleyim, sevineyim.

Erhan TIĞLI (Nazilli)

TANIYALIM ÖĞRENELİM

Sizlere dün tanıttığımız Behrengi'nin bir öyküsünden söz edeceğiz.

Küçük Kara Balık adlı kitapta Kara Balık'ın öyküsü şöyle başlar:

"Bu derenin bittiği yeri merak ediyorum anne" dedi. "Bu soru aylardır kafamı kurcalayıp duruyor. Bu derenin bittiği yeri öğrenmeliyim. Bugüne kadar bu soruya karşılık bulamadım. Geceleri gözüme uyku girmiyor. Sürekli bunu düşünüyorum. Kesin kararımı verdim anne, gidip, derenin nerede bitttiğini öğreneceğim. Orada neler var, başka yerlerde neler var, görmek, bilmek istiyorum"

Ve Küçük Kara Balık annesinin tüm karşı koymalarına karşın evreni tanımak için yola koyulur... Bundan sonra neler mi oldu? Dilerseniz gerisini 'Küçük Kara Balık' kitabından sizler okuyun, öğrenin.

BİLMECE BULMACA

Aşağıdaki şekilde sayıların geldiği alanları boyadığınızda bir fıkrayı hatırlayacaksınız. Sayıları şu şu renklerle boyayın:

1'ler mavi
2'ler yeşil
3'ler kırmızı
4'ler sarı
5'ler kahverengi
6'lar beyaz kalsın
7'ler pembe

